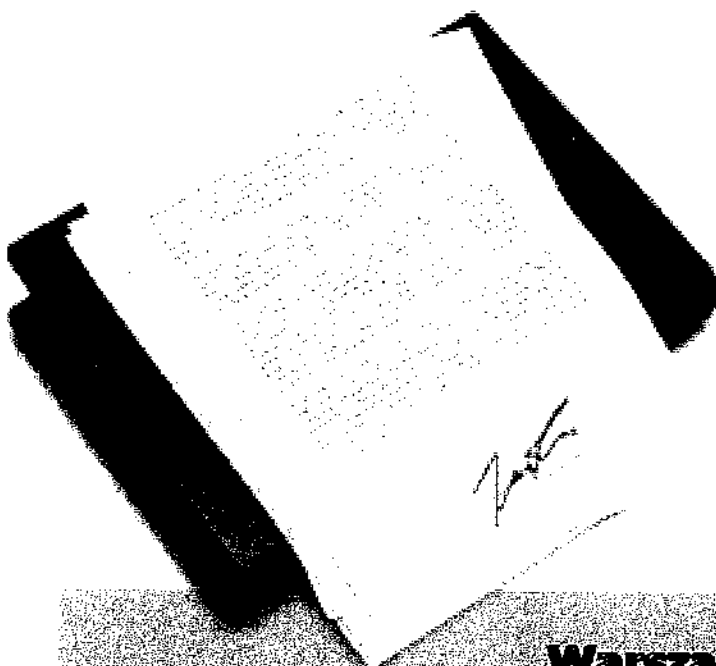


**Sprawozdanie Zarządu
z działalności
Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna
za 2010 rok**



Warszawa, marzec 2011 r.

SPIS TREŚCI

| | |
|--|-----------|
| WSTĘP | 2 |
| 1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE | 3 |
| 2. SYTUACJA FINANSOWA BANKU | 5 |
| 2.1. Aktywa Banku | 5 |
| 2.2. Pasywa Banku | 5 |
| 2.3. Rachunek zysków i strat | 6 |
| 2.4. Fundusze własne i współczynnik wypłacalności | 11 |
| 3. RYNEK PIENIĘŻNY I KAPITAŁOWY | 12 |
| 4. DZIAŁALNOŚĆ KOMERCYJNA BANKU | 15 |
| 4.1. Zmiany w ofercie produktowej Banku | 16 |
| 4.2. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych | 17 |
| 4.3. Należności kredytowe | 18 |
| 4.4. Jakość portfela kredytowego | 19 |
| 4.5. Rezerwy celowe | 20 |
| 5. DZIAŁALNOŚĆ RESTRUKTURYZACYJNO-WINDYKACYJNA | 20 |
| 6. WSPÓŁPRACA Z BANKAMI SPÓŁDZIELCZYMI | 22 |
| 6.1. Realizacja rozliczeń w Grupie BPS | 22 |
| 6.2. Karty bankowe i bankomaty | 23 |
| 6.3. Fundusze pomocowe i pożyczki podporządkowane | 24 |
| 6.4. Kredyty konsorcjalne z udziałem banków spółdzielczych | 25 |
| 6.5. Kredyty preferencyjne | 26 |
| 6.6. Współpraca z instytucjami finansowymi | 27 |
| 6.7. Inne usługi świadczone dla banków spółdzielczych | 29 |
| 7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU | 30 |
| 8. NAKŁADY INWESTYCYJNE | 32 |
| 8.1. Zarządzanie majątkiem Banku | 32 |
| 8.2. Rozwój technologii informatycznej | 33 |
| 9. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE | 34 |
| 9.1. Akcjonariat | 34 |
| 9.2. Władze Banku | 34 |
| 9.3. Organizacja i sieć placówek | 35 |
| 9.4. Zarządzanie zasobami ludzkimi | 36 |
| 9.5. Działalność w zakresie kontroli i nadzoru | 37 |
| 10. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA I PUBLIC RELATIONS | 38 |
| 11. PERSPEKTYWY ROZWOJU I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ | 39 |

WSTĘP

Miniony 2010 rok przyniósł poprawę warunków gospodarczych w Polsce, w tym sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora bankowego. Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. wykorzystał zmieniające się otoczenie, poprawiając swoją zyskowność i umacniając pozycję na polskim rynku bankowym.

Tabela 1. Udział Banku BPS S.A. w sektorze bankowym

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana udziału | Dynamika sektor | Dynamika BPS |
|---------------------------------|------------|------------|----------------|-----------------|--------------|
| | | | 2010/2009 | | |
| Suma bilansowa | 1,18% | 1,43% | 0,25 pp. | 109,5% | 132,7% |
| Depozyty sektora niefinansowego | 0,21% | 0,24% | 0,03 pp. | 109,4% | 125,2% |
| Kredyty sektora niefinansowego | 0,61% | 0,72% | 0,11 pp. | 108,9% | 129,6% |
| Całkowity wymóg kapitałowy | 0,71% | 0,84% | 0,13 pp. | 107,4% | 127,1% |
| Fundusze własne | 0,52% | 0,57% | 0,05 pp. | 111,6% | 123,2% |
| Wynik finansowy netto | 0,69% | 0,74% | 0,05 pp. | 140,9% | 150,9% |

Rezultaty działalności Banku w okresie minionego roku należy ocenić bardzo pozytywnie, między innymi w kontekście wyników osiąganych przez inne banki. Przyrost zysku netto całego sektora bankowego w Polsce w 2010 r. wyniósł 40,9 % i był niższy od przyrostu odnotowanego w Banku BPS S.A. o 10,0 pp. Suma bilansowa Banku, obrazująca skalę jego działania, na koniec 2010 r. wyniosła 16,6 mld zł i w porównaniu do końca 2009 roku wzrosła o 32,7 %, podczas gdy w całym sektorze bankowym zwiększyła się o 9,5 %. Było to przede wszystkim efektem zwiększonego napływu środków od banków spółdzielczych w wyniku atrakcyjnej oferty oprocentowania lokat oraz dynamicznego rozwoju Banku w zakresie udzielania kredytów, w tym kredytów konsorcjalnych.

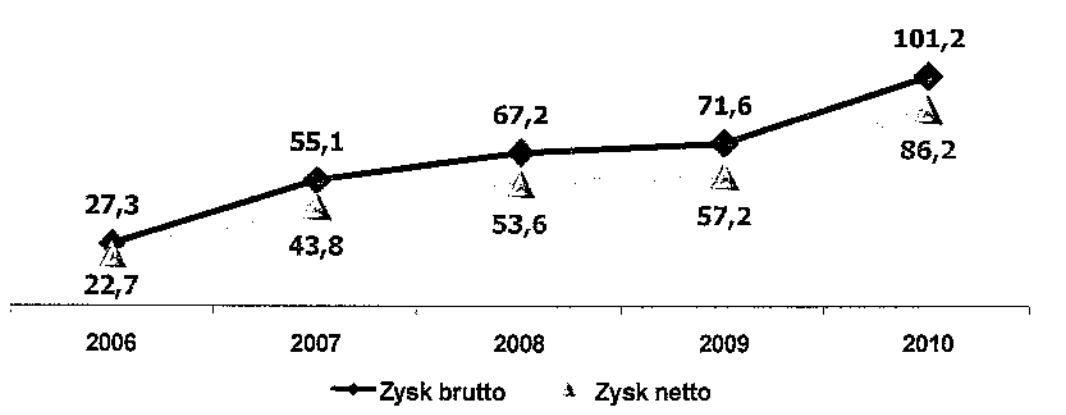
W minionym roku Bank zintensyfikował działania nakierowane na rozwój biznesu. Realizując politykę zapewnienia potrzeb produktowych w zakresie rynku finansowego, Bank w 2010 r. kupił 100% akcji Contango Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (obecna nazwa spółki: BPS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) oraz 50% akcji spółki Libero Group S.A. We współpracy z w/w spółkami Bank zamierza prowadzić działalność leasingową, factoringową oraz inne usługi finansowe dla przedsiębiorstw. Działalność wymienionych podmiotów jest działalnością komplementarną i uzupełniającą wobec działalności Banku.

W 2010 r. kontynuowane były ponadto działania, mające wpływ na jakość i sprawność zarządzania Bankiem oraz wzrost jego efektywności i wydajności, co przekłada się na systematyczną poprawę pozycji Banku na rynku usług finansowych.

Wyniki Banku uzyskane w 2010 r. należy uznać za satysfakcjonujące. Zysk brutto¹ Banku BPS S.A. za 2010 r. wyniósł 101,2 mln zł i był o 29,6 mln zł wyższy niż przed rokiem, natomiast zysk netto ukształtował się na poziomie 86,2 mln zł, tj. o 29,1 mln zł wyższym od uzyskanego w roku poprzednim.

¹ Z uwzględnieniem udziału w zyskach/stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności

Wykres 1. Wynik finansowy Banku (w mln zł)



Satysfakcjonujący poziom wyniku wygenerowanego w 2010 r. był między innymi rezultatem zrealizowania wysokich dochodów na inwestycjach kapitałowych, w tym w szczególności w obrocie giełdowym. Na poziom zysku wpłynęła także dynamicznie rozwijająca się i coraz bardziej rentowna działalność kredytowa Banku, a także przychody z tytułu wyceny spółek podporządkowanych metodą praw własności, wynikające z poprawy ich sytuacji ekonomiczno-finansowej w 2010 roku.

Generowane w ostatnich latach dobre wyniki finansowe Banku BPS S.A. pozwalają na podejmowanie decyzji, mających korzystny wpływ na kondycję finansową banków spółdzielczych. Atrakcyjna oferta kierowana w 2010 roku przez Bank do banków spółdzielczych przyczyniła się do poprawy ich sytuacji ekonomiczno-finansowej, co w efekcie wpłynęło na osiągnięcie przez Grupę BPS najwyższej w porównaniu do innych Zrzeszeń dynamiki wyniku finansowego w stosunku do wygenerowanego w 2009 r.

O dużym potencjale i dobrej kondycji finansowej Banku świadczą jego prestiżowe miejsca w rankingach. W ogłoszonym w czerwcu 2010 r. zestawieniu najlepszych instytucji finansowych „Rzeczpospolitej”, Bank za rok 2009 pod względem wielkości sumy bilansowej zajął 25 miejsce, natomiast w przypadku zysku netto uplasował się na 15 pozycji.

W rankingu „Rzeczpospolitej” (nr 66 z dnia 21 marca 2011 r.), obejmującym wstępne wyniki banków za 2010 r., Bank BPS S.A. pod względem funduszy własnych zajął 20 miejsce i w porównaniu do rankingu za 2009 r. poprawił swoją pozycję o 6 miejsc. W zakresie wyniku finansowego netto, z miejsca 16 w 2009 r. przesunął się w 2010 r. na pozycję 13. W powyższym rankingu Bank BPS S.A. zajął drugą lokatę pod względem zwrotu z kapitału (wskaźnik ROE).

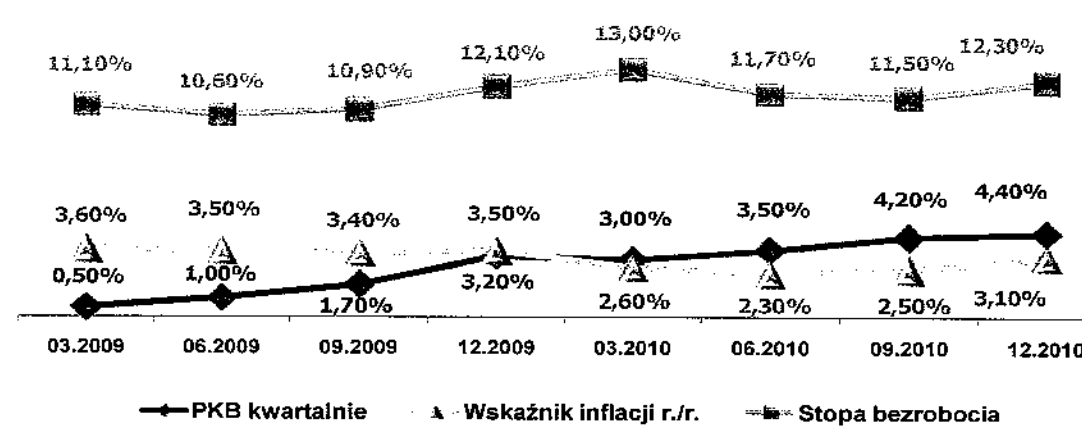
1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Według wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, produkt krajowy brutto wzrósł w 2010 roku o 3,8 %, tj. o 2,1 pp. więcej niż w roku 2009. Od II kwartału 2010 r. nastąpiło stopniowe przyspieszenie rozwoju polskiej gospodarki po wcześniejszym spowolnieniu wzrostu, spowodowanym przez światowy kryzys finansowy. Ustabilizowała się sytuacja na rynku pracy, nastąpił wzrost dynamiki produkcji przemysłowej i sprzedaży detalicznej oraz innych wskaźników makroekonomicznych.

W I kw. 2010 r. odnotowano wzrost PKB na poziomie 3,0 %, natomiast w kolejnych kwartałach odpowiednio 3,5 %, 4,2 % i 4,4 %.

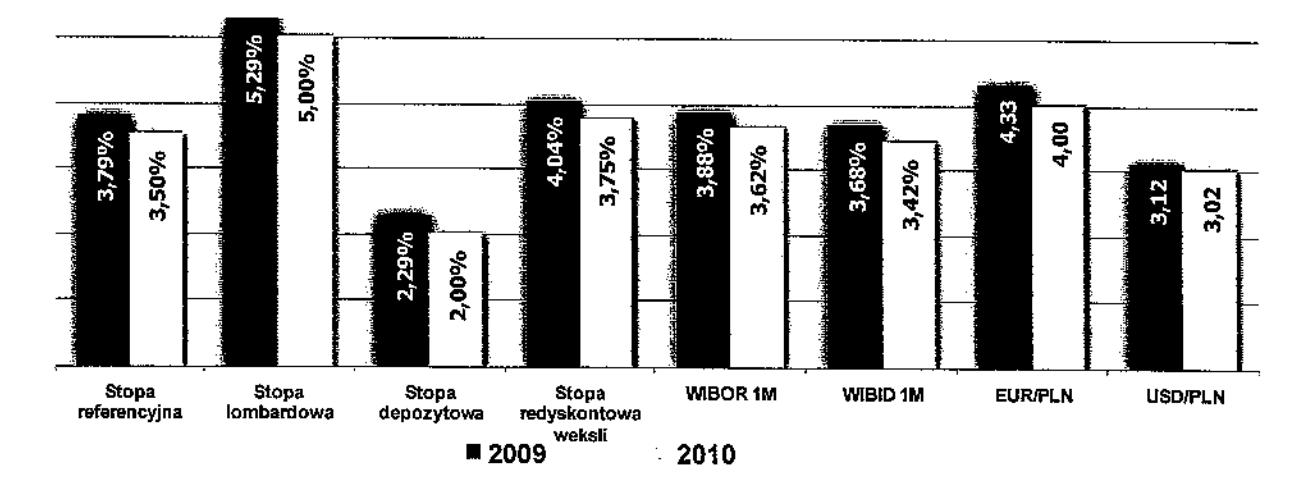
Pomimo poprawy koniunktury gospodarczej sytuacja na rynku pracy nie poprawiła się. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2010 roku wyniosła 12,3 % i w porównaniu z analogicznym okresem 2009 roku zwiększyła się o 0,2 pp. Powolny wzrost zatrudnienia nie wpłynął na zwiększenie presji płacowej, a średnioroczny realny fundusz płac w 2010 r. wzrósł o 1,8 %. Pomimo przyspieszenia tempa wzrostu gospodarczego średnioroczna inflacja konsumencka obniżyła się o 0,9 pp. do 2,6 %, choć w ostatnich miesiącach 2010 r. nastąpił wzrost wskaźnika inflacji osiągając na koniec roku poziom 3,1 %.

Wykres 2. Wybrane wskaźniki koniunktury gospodarczej



Wspomniane wyżej czynniki skłoniły Radę Polityki Pieniężnej do pozostawienia stóp procentowych NBP na poziomie z końca 2009 r.

Wykres 3. Stopy procentowe oraz kurs złotego (średnioroczne)



W 2010 r. rynkowe stopy procentowe w Polsce były stabilne i niższe niż w 2009 r., czemu sprzyjało oczekiwane spowolnienie inflacji konsumenckiej i poprawa zaufania między bankami. W 2010 roku średnioroczne stawki WIBOR i WIBID 1M były niższe niż w 2009 r. o 0,26 pp.

Kurs złotego do euro i dolara amerykańskiego w 2010 roku kontynuował aprecjację, która była zakłócana przez okresy wzrostu awersji do ryzyka, związanej z ryzykiem niewypłacalności niektórych państw strefy euro. W przekroju całego roku średni kurs złotego do euro wyniósł 4,00 a do dolara amerykańskiego 3,02. Oznacza to, iż w 2010 r. średnia wartość polskiej waluty w porównaniu do roku 2009 zwiększyła się odpowiednio o 0,33 zł i 0,10 zł.

2. SYTUACJA FINANSOWA BANKU

2.1. Aktywa Banku

Suma bilansowa Banku BPS S.A. na koniec 2010 r. wyniosła 16,6 mld zł i w porównaniu do stanu na koniec 2009 r. była wyższa o 4,1 mld zł, tj. o 32,7 %.

Tabela 2. Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|-------------------|-------------------|---------------------|-----------------------|
| Kasa, środki w Banku Centralnym | 225 470 | 789 664 | 564 194 | 350,2% |
| Należności od sektora finansowego | 1 214 409 | 905 276 | -309 133 | 74,5% |
| Należności od sektora niefinansowego | 3 903 625 | 5 047 365 | 1 143 740 | 129,3% |
| Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych | 354 739 | 386 912 | 32 173 | 109,1% |
| Dłużne papiery wartościowe | 6 383 164 | 8 668 824 | 2 285 660 | 135,8% |
| Inwestycje kapitałowe | 220 767 | 284 988 | 64 221 | 129,1% |
| Wartości niematerialne i prawne | 25 032 | 33 845 | 8 813 | 135,2% |
| Rzeczowy majątek trwały | 86 258 | 100 445 | 14 187 | 116,4% |
| Rozliczenia międzyokresowe | 31 689 | 40 458 | 8 769 | 127,7% |
| Inne aktywa (w tym finansowe) | 28 349 | 295 909 | 267 560 | 1 043,8% |
| RAZEM AKTYWA NETTO | 12 473 502 | 16 553 686 | 4 080 184 | 132,7% |

Po stronie aktywów najwyższy kwotowy przyrost w ciągu minionego roku nastąpił w pozycji dłużne papiery wartościowe (o 2,3 mld zł). Obniżył się natomiast poziom należności od sektora finansowego, co wynikało ze spadku lokat międzybankowych (o 589,3 mln zł).

Łączny poziom lokat międzybankowych i dłużnych papierów wartościowych na koniec 2010 r. wyniósł 9,0 mld zł i przekroczył stan uzyskany w poprzednim roku o 1,7 mld zł, tj. o 23,3 %.

Rezultatem zwiększenia aktywności sprzedażowej placówek bankowych był wzrost stanu należności w sektorze niefinansowym. Na 31.12.2010 r. wyniósł on 5,0 mld zł i w porównaniu do wielkości odnotowanej na koniec 2009 r. zwiększył się o 1,1 mld zł.

Inwestycje kapitałowe w ciągu 2010 r. wzrosły o 64,2 mln zł, przede wszystkim w efekcie zaangażowania w akcje notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Według stanu na 31.12.2010 r. rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne wyniosły 134,3 mln zł i w porównaniu do 2009 roku zwiększyły się o 23,0 mln zł.

2.2. Pasywa Banku

Po stronie pasywów Banku największy wzrost (o 3,5 mld zł) w porównaniu do końca 2009 r. odnotowano w zobowiązaniach wobec sektora finansowego. Według stanu na 31.12.2010 r. stanowiły one 83,1 % sumy bilansowej Banku.

Tabela 3. Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|-------------------|-------------------|---------------------|-----------------------|
| Zobowiązania wobec Banku Centralnego | 0 | 0 | 0 | - |
| Zobowiązania wobec sektora finansowego | 10 216 580 | 13 757 132 | 3 540 552 | 134,7% |
| Zobowiązania wobec sektora niefinansowego | 1 210 555 | 1 514 581 | 304 026 | 125,1% |
| Zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych | 169 097 | 243 498 | 74 401 | 144,0% |
| Pozostałe pasywa | 272 972 | 278 422 | 5 450 | 102,0% |
| Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe | 1 724 | 200 | -1 524 | 11,5% |
| Rezerwa na ryzyko ogólne | 7 940 | 11 540 | 3 600 | 145,3% |
| Kapitały (zakładowy, zapasowy, rezerwowy, fundusz ogólnego ryzyka, fundusz z aktualizacji wyceny) | 387 828 | 430 359 | 42 531 | 111,0% |
| Zobowiązania podporządkowane | 149 656 | 231 710 | 82 054 | 154,8% |
| Wynik finansowy bieżącego okresu (netto) | 57 150 | 86 244 | 29 094 | 150,9% |
| RAZEM PASYWA | 12 473 502 | 16 553 686 | 4 080 184 | 132,7% |

Na wielkość zobowiązań wobec sektora finansowego główny wpływ miał poziom środków pieniężnych lokowanych przez banki spółdzielcze, który w 2010 roku zwiększył się o 3,5 mld zł, tj. o 34,8%.

Wzrost pasywów ogółem Banku był ponadto rezultatem wyższego stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych, które na 31.12.2010 r. wyniosły 1,8 mld zł i w ciągu roku zwiększyły się o 378,4 mln zł, tj. o 27,4 %.

Zobowiązania podporządkowane na 31.12.2010 r. wyniosły 231,7 mln zł i w porównaniu do 2009 roku zwiększyły się o 82,1 mln zł, tj. o 54,8 %, w wyniku emisji obligacji własnych.

Kapitały własne Banku łącznie z wynikiem finansowym bieżącego okresu ukształtowały się na poziomie 516,6 mln zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2009 r. były wyższe o 71,6 mln zł, tj. o 16,1 %.

Zysk netto za 2009 r. w wysokości 57 150 tys. zł został podzielony w następujący sposób:

- ✦ 39 056 tys. zł na kapitał zapasowy,
- ✦ 3 600 tys. zł na fundusz ogólnego ryzyka,
- ✦ 14 494 tys. zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy.

2.3. Rachunek zysków i strat

Bank BPS S.A. w 2010 r. osiągnął zysk brutto² w wysokości 101,2 mln zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 15,0 mln zł, wynik finansowy netto Banku wyniósł 86,2 mln zł. W porównaniu do 2009 roku, zarówno zysk brutto jak i netto osiągnęły wielkości wyższe odpowiednio o 29,6 mln zł i 29,1 mln zł.

² Z uwzględnieniem udziału w zyskach/stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności

Tabela 4. Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|--|----------------|----------------|---------------------|-----------------------|
| Wynik z tytułu odsetek | 144 540 | 133 409 | -11 131 | 92,3% |
| Wynik z tytułu prowizji | 49 701 | 49 298 | -403 | 99,2% |
| Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych | 2 586 | 14 487 | 11 901 | 560,2% |
| Wynik na operacjach finansowych | 36 014 | 75 449 | 39 435 | 209,5% |
| Wynik z pozycji wymiany | 18 114 | 13 844 | -4 270 | 76,4% |
| Wynik z działalności bankowej | 250 955 | 286 487 | 35 532 | 114,2% |
| Wynik na pozostałej działalności operacyjnej | 13 908 | 14 695 | 787 | 105,7% |
| Koszty działania Banku i amortyzacja | 178 763 | 195 505 | 16 742 | 109,4% |
| Różnica wartości rezerw i aktualizacji | -15 972 | -12 528 | 3 444 | - |
| Wynik z działalności operacyjnej | 70 128 | 93 149 | 23 021 | 132,8% |
| Udział w zyskach jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności | 1 521 | 8 052 | 6 531 | 529,4% |
| WYNIK BRUTTO | 71 649 | 101 201 | 29 552 | 141,2% |
| Podatek dochodowy | 14 499 | 14 957 | 458 | 103,2% |
| WYNIK NETTO | 57 150 | 86 244 | 29 094 | 150,9% |

Wynik z tytułu odsetek

W roku 2010 wynik odsetkowy Banku wyniósł 133,4 mln zł i był niższy o 11,1 mln zł, tj. o 7,7 % od osiągniętego w 2009 roku.

Tabela 5. Wynik z tytułu odsetek (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|--|----------------|----------------|---------------------|-----------------------|
| Przychody z tytułu odsetek, z tego: | 584 270 | 645 776 | 61 506 | 110,5% |
| od instytucji finansowych | 38 486 | 25 050 | -13 436 | 65,1% |
| od podmiotów niefinansowych i budżetu | 228 584 | 308 949 | 80 365 | 135,2% |
| od operacji papierami wartościowymi | 317 200 | 311 777 | -5 423 | 98,3% |
| Koszty z tytułu odsetek, z tego: | 439 730 | 512 367 | 72 637 | 116,5% |
| od instytucji finansowych | 379 319 | 454 929 | 75 610 | 119,9% |
| od zobowiązań podporządkowanych | 6 271 | 12 928 | 6 657 | 206,2% |
| od podmiotów niefinansowych i budżetu | 51 807 | 41 610 | -10 197 | 80,3% |
| pozostałe (premia) | 2 333 | 2 900 | 567 | 124,3% |
| Wynik z tytułu odsetek | 144 540 | 133 409 | -11 131 | 92,3% |

Przychody odsetkowe ukształtowały się na poziomie wyższym o 61,5 mln zł, tj. o 10,5 %, natomiast koszty odsetkowe o 72,6 mln zł, tj. o 16,5 %.

Wysoka dynamika kosztów odsetkowych w 2010 r. była przede wszystkim efektem wyższych kosztów odsetkowych od sektora finansowego, w związku z:

- większym średnim stanem depozytów lokowanych przez banki spółdzielcze (o 25,9 %);
- atrakcyjnym oprocentowaniem środków lokowanych w Banku BPS S.A. przez banki spółdzielcze (marża odsetkowa na tych depozytach, liczona jako różnica pomiędzy średnią w okresie stawką rynkową WIBID 1M, a kosztowością odsetkową tych zobowiązań w 2010 r. wyniosła minus 0,52 pp., podczas gdy w 2009 r. minus 0,45 pp.).

Wyższe koszty odsetkowe nie zostały w pełni zrekompensowane przychodami z tytułu odsetek. Poniżej wielkości osiągniętej w roku poprzednim ukształtowały się przychody odsetkowe od operacji dłużnymi papierami wartościowymi (niższe o 5,4 mln zł) oraz od instytucji finansowych (niższe o 13,4 mln zł). W porównaniu do 2009 r. odnotowano natomiast wyższy poziom przychodów odsetkowych od kredytów sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (o 80,4 mln zł). Było to wynikiem zwiększenia średniego stanu kredytów w tych sektorach o 1,2 mld zł, jak również poprawy marży odsetkowej realizowanej na tym portfelu o 0,34 pp., liczonej jako różnica pomiędzy przychodowością odsetkową tych należności, a średnią w okresie stawką rynkową WIBOR 1M.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat w 2010 r. wyniósł 49,3 mln zł i był niższy niż w roku poprzednim o 0,4 mln zł. Łączne przychody z tytułu opłat i prowizji ukształtowały się na poziomie 87,3 mln zł i w porównaniu do 2009 r. wzrosły o 10,6 mln zł, tj. o 13,8 %, głównie z powodu wzrostu przychodów prowizyjnych z tytułu kart bankowych o 7,8 mln zł oraz przychodów prowizyjnych z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek o 5,2 mln zł.

Wzrost przychodów z tytułu prowizji za obsługę kart płatniczych był głównie spowodowany rosnącą liczbą wydawanych kart (wzrost ilości aktywnych kart płatniczych o 116 tys. sztuk, tj. o 25%) oraz zwiększającą się liczbą i kwotami płatności realizowanych przez klientów przy użyciu tych kart.

Koszty z tytułu opłat i prowizji wyniosły 38,0 mln zł i w odniesieniu do wielkości odnotowanej w 2009 r. zwiększyły się o 11,0 mln zł, tj. o 40,7%. Było to spowodowane przede wszystkim wzrostem opłat na rzecz Centrum Finansowego Banku BPS S.A. z tytułu administracji wierzytelnościami Banku na zlecenie o 2,3 mln zł (wyższa kwota odzyskanych wierzytelności), kosztów prowizji z tytułu kart bankowych o 4,0 mln zł (zwiększenie ilości wydawanych kart, jak również liczby transakcji, przyczyniło się do wzrostu kosztów związanych z wydawnictwem kart oraz ich obsługą), jak również kosztów związanych z działalnością inwestycyjną Banku o 3,5 mln zł.

Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych

Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych wyniosły 14,5 mln zł i w porównaniu do wielkości odnotowanej w 2009 r. były wyższe o 11,9 mln zł. Było to przede wszystkim wynikiem zwiększenia inwestycji w akcje notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych. W 2010 roku Bank otrzymał dywidendy od następujących podmiotów:

- ✓ spółek dopuszczonych do publicznego obrotu – 11,8 mln zł, tj.
 - TP S.A. 7 764,7 tys. zł,
 - PGE S.A. 1 917,9 tys. zł,
 - KGHM S.A. 178,6 tys. zł,
 - Assecopol S.A. 144,9 tys. zł,
 - PKO BP S.A. 1 758,3 tys. zł,
- ✓ spółek niedopuszczonych do publicznego obrotu – 1,3 mln zł, tj.
 - KIR S.A. 1 117,8 tys. zł,
 - GBW S.A. 0,5 tys. zł,
 - banków spółdzielczych 172,0 tys. zł.

Wynik na operacjach finansowych

Według stanu na 31.12.2010 r. Bank uzyskał wynik na operacjach finansowych w wysokości 75,4 mln zł, tj. na poziomie wyższym od uzyskanego w 2009 roku o 39,4 mln zł. Wysoki przyrost tego wyniku spowodowany był intensyfikacją działań w obszarach:

- ✓ handlu akcjami notowanymi na GPW - trafne decyzje inwestycyjne podejmowane przez Bank pozwoliły na wygenerowanie zysku w wysokości 43,6 mln zł, z tego na operacjach kupna i sprzedaży akcji 36,4 mln zł oraz operacjach na pozostałych instrumentach związanych z GPW 7,2 mln zł;
- ✓ handlu papierami dłużnymi - wykorzystanie sytuacji na rynku stóp procentowych umożliwiło wygenerowanie zysku w wysokości 18,4 mln zł;
- ✓ lokowania środków w produkty zarządzane przez TFI, które przyniosły zysk w wysokości 13,9 mln zł.

Powyższe działania podejmowane były w ramach akceptowalnego poziomu ryzyka, podlegały ścisłemu monitoringowi przez wyspecjalizowane komórki i nie powodowały przekroczenia przydzielonych limitów inwestycyjnych.

Wynik osiągnięty na operacjach finansowych bezpośrednio przełoży się na wzmocnienie kapitałowe Banku, które przyczyni się m.in. do rozwoju infrastruktury technicznej oraz utrzymania atrakcyjnej oferty produktowej dedykowanej zrzeszonym bankom spółdzielczym.

Bank w dalszym ciągu będzie dążył do maksymalizacji stopy zwrotu z inwestycji giełdowych i funduszy inwestycyjnych oraz z handlu papierami dłużnymi, przy jednoczesnym zachowaniu bezpiecznego poziomu ryzyka. Jednakże, w zależności od koniunktury gospodarczej oraz czynników makroekonomicznych, wynik generowany w kolejnych okresach może ulegać wahaniom.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 13,8 mln zł i był niższy niż w roku poprzednim o 4,3 mln zł. Spadek powyższego wyniku był spowodowany przede wszystkim wprowadzeniem dla banków spółdzielczych korzystniejszych warunków w transakcjach wymiany walutowej.

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2010 r. wyniósł 14,7 mln zł i w porównaniu do wielkości odnotowanej w 2009 r. był wyższy o 0,8 mln zł, tj. o 5,7 %. Pozostałe przychody operacyjne ukształtowały się na poziomie niższym od uzyskanych w roku poprzednim o 5,6 mln zł, z uwagi na spadek przychodów ze sprzedaży towarów i usług, jak również przychodów z tytułu odzyskanych należności i kosztów ich windykacji. Pozostałe koszty operacyjne uległy obniżeniu o 6,4 mln zł, przede wszystkim z powodu niższych odpisów z tytułu trwałej utraty wartości aktywów do zbycia, a także rezerw na przyszłe zobowiązania.

Koszty działania Banku

W 2010 r. koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 195,5 mln zł i stanowiły 20,2 % kosztów ogółem. W porównaniu do roku poprzedniego były one wyższe o 16,7 mln zł, tj. o 9,4 %, przede wszystkim w efekcie poniesienia zwiększonych wydatków w obszarze kosztów:

- ✓ rzeczowych o 8,0 mln zł,

- wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami na rzecz pracowników o 6,2 mln zł,
- amortyzacji o 2,5 mln zł.

Poniesione przez Bank BPS S.A. koszty działania wraz z amortyzacją, w podziale na podstawowe grupy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Koszty działania Banku wraz z amortyzacją (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|----------------|----------------|---------------------|-----------------------|
| Koszty działania Banku, z tego: | 165 826 | 180 022 | 14 196 | 108,6% |
| Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami | 87 709 | 93 931 | 6 222 | 107,1% |
| Koszty rzeczowe | 63 051 | 71 048 | 7 997 | 112,7% |
| Pozostałe koszty | 15 066 | 15 043 | -23 | 99,8% |
| Amortyzacja | 12 937 | 15 483 | 2 546 | 119,7% |
| Koszty działania Banku z amortyzacją | 178 763 | 195 505 | 16 742 | 109,4% |

W strukturze kosztów działania Banku wraz z amortyzacją w 2010 r. główną pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń z narzutami (48,0 %) oraz koszty rzeczowe (36,3 %).

Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami osiągnęły wielkość 93,9 mln zł i w porównaniu do poniesionych w 2009 roku były wyższe o 6,2 mln zł, tj. o 7,1 % przede wszystkim z uwagi na odnotowanie wyższych kosztów wynagrodzeń osobowych.

Koszty rzeczowe w 2010 r. wyniosły 71,0 mln zł i były wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 8,0 mln zł. Zwiększone wydatki odnotowano przede wszystkim w zakresie:

- reprezentacji i reklamy (o 3,4 mln zł), z uwagi na wyższe koszty dotyczące reklamy prowadzonej w środkach masowego przekazu oraz sponsoringu;
- informatyki (o 2,8 mln zł), co wynikało przede wszystkim z wyższych kosztów serwisu i użytkowania oprogramowania bankowego, baz danych, jak również „Bankowości Internetowej dla klientów indywidualnych”;
- utrzymania i wynajmu budynków i lokali (o 1,2 mln zł) – w efekcie poniesienia wyższych kosztów usług w zakresie eksploatacji budynków i lokali, w tym kosztów remontów, jak również kosztów dotyczących najmu i dzierżawy lokali oraz ochrony budynków.

Koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 15,5 mln zł i w porównaniu do 2009 roku były wyższe o 2,5 mln zł, tj. o 19,7 %. Wzrost kosztów amortyzacji w ubiegłym roku był przede wszystkim wynikiem dokonanych inwestycji, związanych głównie z modernizacją istniejących i tworzeniem nowych placówek Banku, jak również wysokim poziomem nakładów na inwestycje informatyczne zakończone i rozliczone w 2010 r.

Różnica wartości rezerw i aktualizacji

Różnica wartości rezerw i aktualizacji na 31.12.2010 r. wyniosła minus 12,5 mln zł i w odniesieniu do kwoty uzyskanej w 2009 r. poprawiła się o 3,4 mln zł. Prowadzenie konsekwentnej i ostrożnościowej polityki Banku w zakresie przyjmowanych zabezpieczeń pozwala pomimo zwiększenia wartości

i wskaźnika kredytów zagrożonych na zmniejszenie stanu rezerw celowych oraz poprawę wyniku w stosunku do 2009 roku w zakresie różnicy wartości rezerw i aktualizacji. W szczególności ekspozycje kredytowe, które były przyczyną wzrostu wskaźnika kredytów zagrożonych w 2010 r. posiadają zabezpieczenia, których wartość pozwalała na zminimalizowanie podstawy tworzenia rezerw celowych.

Udział w zyskach/stratach jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności

Udział w zyskach/stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności na koniec 2010 r. wyniósł 8,1 mln zł i w porównaniu do końca 2009 r. zwiększył się o 6,5 mln zł, tj. o 429,4 %, ze względu na łączny przyrost aktywów netto jednostek podporządkowanych. Na 31.12.2010 r. odnotowano wzrost wyceny podmiotów zależnych i spółki stowarzyszonej Banku:

| | |
|------------------------------------|--------------------|
| ✓ Centrum Finansowe Banku BPS S.A. | - o 3 541 tys. zł, |
| ✓ Dom Maklerski Banku BPS S.A. | - o 3 980 tys. zł, |
| ✓ BPS TFI S.A. | - o 435 tys. zł, |
| ✓ IT Card S.A. | - o 96 tys. zł. |

2.4. Fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Według stanu na 31.12.2010 r. fundusze własne Banku ukształtowały się na poziomie 576,9 mln zł i zwiększyły się w porównaniu do końca 2009 r. o 108,6 mln zł.

Informacje dotyczące poszczególnych pozycji funduszy własnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Fundusze własne Banku (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|--|----------------|----------------|---------------------|-----------------------|
| Fundusze podstawowe, z tego: | 398 389 | 423 253 | 24 864 | 106,2% |
| Fundusze zasadnicze | 360 630 | 399 701 | 39 071 | 110,8% |
| Kapitały/fundusze rezerwowe | 55 092 | 46 098 | -8 994 | 83,7% |
| Fundusz ogólnego ryzyka | 7 700 | 11 300 | 3 600 | 146,8% |
| Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe | -25 032 | -33 845 | -8 813 | 135,2% |
| Fundusze uzupełniające, w tym: | 100 312 | 193 322 | 93 010 | 192,7% |
| zobowiązania podporządkowane | 97 535 | 186 685 | 89 150 | 191,4% |
| Zmniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających | -30 414 | -39 659 | -9 245 | 130,4% |
| Fundusze własne | 468 287 | 576 917 | 108 630 | 123,2% |
| Całkowity wymóg kapitałowy | 385 312 | 489 650 | 104 338 | 127,1% |
| WSPÓLCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI | 9,72% | 9,43% | -0,29 pp. | - |

Zwiększenie funduszy własnych w 2010 r. było rezultatem przede wszystkim:

- ✓ zaliczenia do funduszy podstawowych zysku netto za I półrocze 2010 r. zweryfikowanego przez audytora,
- ✓ emisji własnych papierów wartościowych i zaliczenia środków z tego tytułu do funduszy uzupełniających Banku.

W ubiegłym roku Bank wyemitował własne papiery wartościowe w formie obligacji o wartości nominalnej 80 mln zł, które za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zwiększyły fundusze uzupełniające Banku, tj. na koniec września (59 mln zł) i grudnia 2010 r. (21 mln zł).

Całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 489,7 mln zł i był wyższy od wielkości osiągniętej w poprzednim roku o 104,3 mln zł, co było przede wszystkim konsekwencją znacznego przyrostu portfela kredytowego Banku.

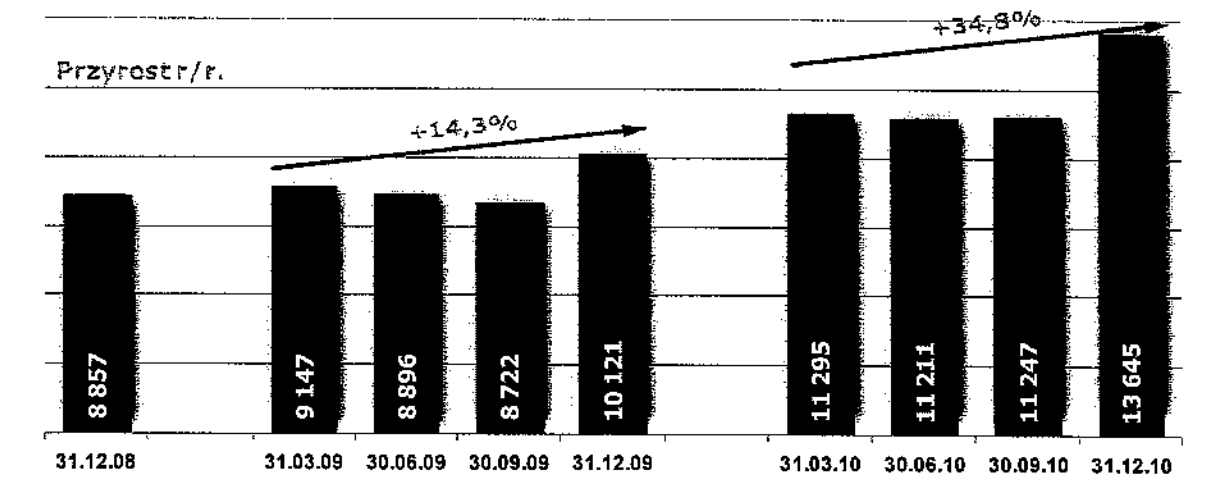
Współczynnik wypłacalności na 31.12.2010 r. ukształtował się na poziomie 9,43 %, tj. niższym od uzyskanego na koniec 2009 r. o 0,29 pp.

3. RYNEK PIENIĘŻNY I KAPITAŁOWY

Polityka inwestycyjna Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w 2010 roku związana była ściśle z uwarunkowaniami makroekonomicznymi oraz z bieżącą sytuacją na rynku międzybankowym i koncentrowała się na realizacji zadań zrzeszeniowych, tj. głównie na obsłudze finansowej banków spółdzielczych, zagospodarowaniu nadwyżek środków pieniężnych oraz zapewnieniu bezpieczeństwa płynnościowego Zrzeszenia.

Podstawą bazy depozytowej Banku były środki banków spółdzielczych, które na przestrzeni ubiegłego roku zwiększyły się o 3,5 mld zł.

Wykres 4. Depozyty i inne zobowiązania wobec banków spółdzielczych w poszczególnych kwartałach 2009 i 2010 roku (w mln zł)*



* bez odsetek i pozostałych zobowiązań ewidencjonowanych na koncie 191

Przyrost o 34,8 % środków od banków spółdzielczych był spowodowany przede wszystkim:

- przyłączeniem do Grupy BPS 11 banków spółdzielczych z innych Zrzeszeń, z których szczególnie dużą bazę depozytową wniósł Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej, Płońsku i Piasecznie oraz Warszawski Bank Ogrodnictwa;
- wprowadzeniem z dniem 4 stycznia 2010 roku zmiany odnośnie oprocentowania depozytów terminowych w walutach wymienialnych składanych przez BS, polegającej na zastosowaniu mnożnika 1,4 do kwotowań na rynku międzybankowym;
- stosowaniem podwyższonego oprocentowania rachunków bieżących, tj. na poziomie stawki

depozytowej NBP;

utrzymaniem zasady oprocentowania depozytów przyjmowanych na zasadach rynku międzybankowego polegającej na doliczeniu marży w wysokości 0,20 pp. powyżej stawek WIBID;

kontynuacją wprowadzonej w latach poprzednich promocji „Wiosenne zniżki” wobec depozytów lokowanych na zasadach rynku międzybankowego, polegającą na doliczeniu dodatkowej marży. Na koniec 2010 roku dla depozytów składanych na okres 1 miesiąca i powyżej stosowano marżę w przedziale od 5 pb do 90 pb.

Środki banków spółdzielczych zaspokajały potrzeby płynnościowe, w związku z tym Bank sporadycznie uzupełniał środki hurtowym pieniądzem z rynku międzybankowego. Na 31 grudnia 2010 roku zobowiązania wobec innych banków ukształtowały się na poziomie 1,0 mln zł i stanowiły 140,5 % wielkości uzyskanej na koniec grudnia 2009 roku.

W lipcu 2010 roku Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. wyemitował 10-letnie obligacje o łącznej wartości nominalnej 80 mln zł, które zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na rynku Catalyst, prowadzonego przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Pierwsze notowanie odbyło się w dniu 28 lipca 2010 roku. Środki pochodzące z emisji, po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego zaliczone zostały do funduszy uzupełniających Banku, jako dług podporządkowany.

Zarządzane przez Departament Skarbu środki lokowane były głównie w dłużne papiery wartościowe oraz na rynku międzybankowym.

Stan lokat międzybankowych oraz dłużnych papierów wartościowych na 31 grudnia 2010 roku wyniósł 9,0 mld zł i w stosunku do poprzedniego roku zwiększył się o 1,7 mld zł, tj. o 23,3 %, przy czym lokaty międzybankowe obniżyły się o 589,3 mln zł, natomiast dłużne papiery wartościowe wzrosły o 2,3 mld zł, z uwagi na większą ich przychodowość aniżeli lokat.

Tabela 8. Stan dłużnych papierów wartościowych i lokat międzybankowych (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|--|------------------|------------------|---------------------|-----------------------|
| Lokaty międzybankowe | 900 367 | 311 110 | -589 257 | 34,6% |
| Dłużne papiery wartościowe, z tego: | 6 383 164 | 8 668 824 | 2 285 660 | 135,8% |
| Bony skarbowe | 713 623 | 875 559 | 161 936 | 122,7% |
| Bony pieniężne | 1 350 381 | 2 822 954 | 1 472 573 | 209,0% |
| Obligacje Skarbu Państwa | 3 793 503 | 4 536 182 | 742 679 | 119,6% |
| Obligacje w walutach obcych | 17 274 | 0 | -17 274 | - |
| Obligacje komunalne | 14 964 | 18 429 | 3 465 | 123,2% |
| Obligacje komercyjne | 33 095 | 356 347 | 323 252 | 1 076,7% |
| Papiery wartościowe innych banków | 460 324 | 59 353 | -400 971 | 12,9% |
| RAZEM | 7 283 531 | 8 979 934 | 1 696 403 | 123,3% |

W ramach operacji przeprowadzanych na papierach wartościowych, głównym obszarem inwestycyjnym były bony pieniężne NBP i obligacje Skarbu Państwa, których stan na 31 grudnia 2010 roku stanowił 84,9 % portfela dłużnych papierów wartościowych. Taka struktura portfela wynikała przede wszystkim z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa środków zdeponowanych przez banki spółdzielcze. Zaangażowanie w bony pieniężne na koniec 2010 roku wyniosło 2,8 mld zł, przekraczając ponad

dwukrotnie wartość uzyskaną na koniec 2009 roku, tj. o 1,5 mld zł. Obligacje Skarbu Państwa ukształtowały się na poziomie 4,5 mld zł i w stosunku do stanu na 31.12.2009 r. zwiększyły się o 742,7 mln zł, tj. o 19,6 %.

Według stanu na 31.12.2010 r. Bank nie posiadał w portfelu obligacji w walutach obcych, w związku ze sprzedażą w ubiegłym roku Euroobligacji TVN i Skarbu Państwa w momencie, gdy ceny na rynku kształtowały się korzystnie. Z uwagi na brak atrakcyjnej oferty, Bank nie zaangażował się w ten rodzaj instrumentu finansowego.

W ubiegłym roku Bank BPS S.A. kontynuował inwestycje w obligacje komunalne i komercyjne przedsiębiorstw. Obligacje komunalne ukształtowały się na poziomie 18,4 mln zł i zwiększyły się w ciągu roku o 3,5 mln zł, natomiast obligacje komercyjne wyniosły 356,3 mln zł i ich stan w porównaniu do 2009 roku powiększył się o 323,3 mln zł. Zakup tych papierów nastąpił ze względu na bardziej korzystne ich oprocentowanie niż innych instrumentów finansowych.

Na koniec 2010 roku papiery wartościowe emitowane przez inne banki wyniosły 59,4 mln zł. Ze względu na brak atrakcyjnych ofert na rynku ich stan, w ciągu ubiegłego roku obniżył się o 401,0 mln zł.

Stan inwestycji kapitałowych na koniec 2010 roku wyniósł 285,0 mln zł i zwiększył się w porównaniu do poprzedniego roku o 64,2 mln zł, przede wszystkim w efekcie wyższego zaangażowania w akcje notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych.

Tabela 9. Stan inwestycji kapitałowych (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|----------------|----------------|---------------------|-----------------------|
| Akcje i udziały w jednostkach zależnych | 9 152 | 19 221 | 10 069 | 210,0% |
| Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych | 730 | 826 | 96 | 113,2% |
| Akcje notowane (portfel przeznaczony do obrotu) | 17 328 | 0 | -17 328 | - |
| Akcje notowane (portfel dostępny do sprzedaży) | 15 446 | 180 630 | 165 184 | 1 169,4% |
| Akcje nie dopuszczone do publicznego obrotu | 4 314 | 4 314 | 0 | 100,0% |
| Udziały mniejszościowe, w tym: | 11 322 | 11 375 | 53 | 100,5% |
| <i>udziały w bankach spółdzielczych</i> | <i>11 260</i> | <i>11 315</i> | <i>55</i> | <i>100,5%</i> |
| Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i certyfikaty inwestycyjne | 162 475 | 68 622 | -93 853 | 42,2% |
| Razem inwestycje kapitałowe | 220 767 | 284 988 | 64 221 | 129,1% |

Akcje i udziały w jednostkach zależnych na 31.12.2010 roku ukształtowały się na poziomie 19,2 mln zł i w ciągu ubiegłego roku zwiększyły się ponad dwukrotnie, z powodu wzrostu o 8,0 mln zł wyceny metodą praw własności akcji i udziałów spółek zależnych. Ponadto, w celu poszerzenia oferty produktowej w Grupie BPS, Bank zaangażował się w akcje BPS TFI S.A. (pierwotna nazwa Contango Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) na kwotę 2,1 mln zł, poprzez:

- ✦ zakup w styczniu 2010 r. 100 % udziałów w spółce w wysokości 1,1 mln zł;
- ✦ podwyższenie w sierpniu 2010 r. kapitałów tej spółki w drodze objęcia nowej emisji akcji o wartości 1 mln zł.

Tabela 10. Akcje i udziały w jednostkach zależnych (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|----------------------------------|--------------|---------------|---------------------|-----------------------|
| Dom Maklerski Banku BPS S.A. | 7 397 | 11 377 | 3 980 | 153,8% |
| Centrum Finansowe Banku BPS S.A. | 1 755 | 5 297 | 3 542 | 301,8% |
| BPS TFI S.A. | - | 2 547 | 2 547 | - |
| Razem | 9 152 | 19 221 | 10 069 | 210,0% |

Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych w stosunku do grudnia 2009 roku zwiększyły się o 96 tys. zł, w związku ze wzrostem wyceny akcji spółki IT Card S.A., wycenianych metodą praw własności proporcjonalnie do udziału Banku w kapitale akcyjnym.

Na koniec grudnia 2010 roku akcje notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych stanowiły kwotę 180,6 mln zł. W ubiegłym roku na operacjach finansowych związanych z inwestycjami na Giełdzie Papierów Wartościowych Bank BPS S.A. osiągnął wynik w wysokości 51,8 mln zł. Na wynik ten oprócz zysków na transakcjach akcjami w kwocie 36,4 mln zł wpłynęło również zaangażowanie Banku w spółki giełdowe o wysokiej stopie dywidendy, co pozwoliło uzyskać przychód z podziału zysków tych spółek w kwocie 11,8 mln zł. Największy udział w przychodach z tytułu dywidend miała dywidenda otrzymana od TP S.A. w wysokości 7,8 mln zł. Dodatkowo, na wzrost wyniku na operacjach finansowych wpłynęły także przychody z umów buy-sell-back zrealizowanych na akcjach, które na 31 grudnia 2010 roku stanowiły kwotę 8,5 mln zł.

Wartość akcji nie dopuszczonych do publicznego obrotu na koniec ubiegłego roku wyniosła 4,3 mln zł i w porównaniu do 2009 roku pozostała na niezmiennym poziomie.

Na 31 grudnia 2010 roku udziały mniejszościowe wyniosły 11,4 mln zł i w stosunku do poprzedniego roku zwiększyły się o 53 tys. zł, głównie w wyniku objęcia dodatkowych udziałów w trzech bankach spółdzielczych.

W ubiegłym roku Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. angażował środki w jednostki uczestnictwa Funduszy Inwestycyjnych Otwartych i Zamkniętych. Na 31 grudnia 2010 roku jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i certyfikaty inwestycyjne stanowiły kwotę 68,6 mln zł, tj. o 93,9 mln zł niższą niż na koniec 2009 roku. W związku ze wzrostem wyceny jednostek, Bank podjął decyzję o częściowej ich sprzedaży, w celu realizacji zysku.

Na koniec ubiegłego roku większość zaangażowań Banku dotyczyła funduszy prowadzonych przez BPS TFI S.A. i strategia ta kontynuowana będzie w 2011 roku.

4. DZIAŁALNOŚĆ KOMERCYJNA BANKU

Oferowane przez Bank produkty i usługi stanowią podłoże do budowania indywidualnej oferty dla każdego klienta. W 2010 r. działania podejmowane przez Bank skoncentrowane były na podnoszeniu atrakcyjności i konkurencyjności oferowanych produktów przy elastycznym reagowaniu na zmieniające się warunki rynkowe. Główny nacisk położono na zapewnienie prostoty i przejrzystości oferty depozytowej i kredytowej, usprawnianie procesów udzielania kredytów oraz intensyfikację działań nakierowanych na kredytowanie

klientów w ramach konsorcjów kredytowych. W swojej działalności Bank stosuje podział klientów na następujące segmenty rynkowe:

- ✓ bankowość detaliczna,
- ✓ agrobiznes,
- ✓ biznes,
- ✓ spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- ✓ instytucje samorządowe,

którym oferuje dostosowaną do ich potrzeb ofertę. Przy jej tworzeniu wykorzystywana jest znajomość odrębnych potrzeb sektora małych i średnich przedsiębiorstw i szeroko rozumianego agrobiznesu. Posiadając doświadczenie w finansowaniu rolnictwa i jednostek samorządu terytorialnego, kontynuowano współpracę z ARiMR i BGK oraz innymi jednostkami rządowymi w zakresie dystrybucji kredytów preferencyjnych.

W ubiegłym roku nastąpił rozwój spółek zależnych, poszerzających ofertę produktową Banku. Klienci mieli możliwość korzystania z usług podmiotów Grupy Kapitałowej współpracujących z Bankiem, oferujących produkty i usługi w każdym obszarze rynku finansowego.

Sukcesywnie zwiększa się liczba klientów bankowości internetowej, aktywnych kart płatniczych, rozliczeń elektronicznych oraz bankomatów. W maju 2010 roku uruchomiono w Banku BPS S.A. pierwszy w Polsce bankomat, wykorzystujący technologię biometryczną Finger Vein, opartą na analizie indywidualnego układu żył w palcach, a 14 maja 2010 roku uruchomiono system informatyczny „Przekazy zagraniczne”, w celu realizacji zadań w zakresie przekazów pieniężnych w obrocie dewizowym. W swojej ofercie Bank proponuje między innymi karty debetowe i kredytowe, usługi w zakresie zarządzania płynnością, oraz usługi w zakresie dostępu do źródeł finansowania, między innymi na wsparcie w ramach absorpcji funduszy strukturalnych.

4.1. Zmiany w ofercie produktowej Banku

Zmiany dotyczące oferty produktowej w 2010 r. to między innymi:

- ✓ opracowanie wspólnej dla całej Grupy BPS oferty pakietowej, umożliwiającej zwiększenie konkurencyjności na rynku oraz generowanie dodatkowych przychodów, poprzez sprzedaż produktów okołorachunkowych, takich jak produkty inwestycyjne, ubezpieczenia, usługi assistance;
- ✓ wprowadzenie „Lokaty 365” czyli nowej oferty depozytowej dla klientów detalicznych oraz korporacyjnych, dostępnej zarówno w placówkach sprzedażowych, jak również przez Internet. W ramach produktu, klient ma możliwość wyboru okresu deponowania środków w okresach dziennych, co ułatwia mu elastyczne zarządzanie środkami. Oprocentowanie lokaty uzależnione jest od kwoty i okresu lokaty oraz kanału dostępności (Oddział, Internet);
- ✓ wprowadzenie specjalnej promocji dla klientów indywidualnych i instytucjonalnych pod hasłem: „Przejdź do BPS-u”. Klienci indywidualni, którzy zdecydowali się na rozpoczęcie współpracy z Bankiem, mogli liczyć na zwolnienie z opłat za: prowadzenie rachunku, przelewy i kartę debetową. W ramach promocji oferowano także specjalne warunki kredytowe dla klientów przenoszących wraz

z rachunkiem jeden z produktów kredytowych: kartę kredytową, kredyt odnawialny lub kredyt gotówkowy. Dla nowych klientów instytucjonalnych przygotowano obniżone opłaty za prowadzenie rachunku bieżącego, Pakietów Biznes i e-Biznes, dostęp do systemu bankowości elektronicznej, wpłaty i wypłaty gotówkowe, opłaty za przelewy oraz kartę Visa Business Debetowa;

uruchomienie linii kredytowej „kredyt z dotacją na zakup i montaż kolektorów słonecznych” dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych na podstawie umowy o współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

wprowadzenie promocji „Kredyt Bardzo Świąteczny”. Bank wychodząc naprzeciw oczekiwaniom swoich klientów przygotował specjalną, świąteczną ofertę promocyjną dla Kredytu Bezpieczna Gotówka. Produkt ten to bezpieczny i elastyczny kredyt gotówkowy na preferencyjnych warunkach cenowych, z przeznaczeniem na dowolny cel.

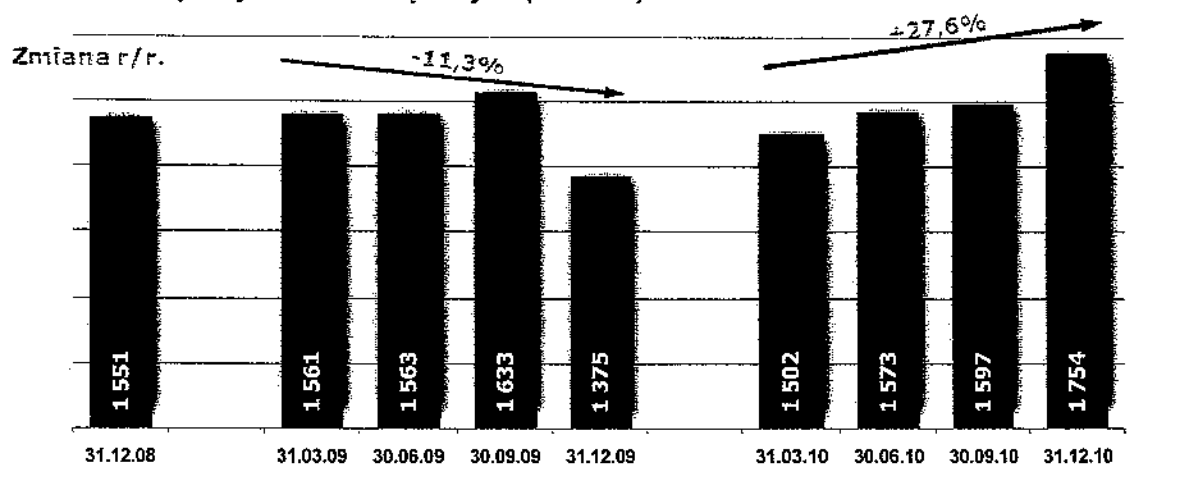
O konkurencyjności produktów świadczą otrzymane w 2010 r. nagrody i wyróżnienia, do których należy zaliczyć m.in.:

- pierwsze miejsce w kategorii „Najlepszy produkt dla Biznesu 2010” w rankingu Gazety Finansowej – za produkt „Szybka Inwestycja”;
- Medal Europejski w kategorii „Bank Najbliższy Klientowi” w rankingu organizowanym przez Business Center Club oraz firmę Expander – za produkt „Kredytowa Linia Hipoteczna”.

4.2. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych

Depozyty i inne zobowiązania wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych na koniec 2010 roku wyniosły 1,8 mld zł i w ciągu roku zwiększyły się o 378,4 mln zł, tj. o 27,6 %.

Wykres 5. Poziom depozytów i innych zobowiązań wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (w mln zł)*



*bez odsetek i pozostałych zobowiązań ewidencjonowanych na koncie 291 i 391

Aktywnie prowadzona polityka depozytowa, skutkująca wprowadzaniem nowych konkurencyjnych produktów, przełożyła się na wzrost wolumenu we wszystkich grupach klientów, przy czym największy odnotowano w grupie podmiotów gospodarczych (o 210,7 mln zł, tj. o 45,1 %).

Tabela 11. Depozyty i inne zobowiązania wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych* oraz ilość rachunków klientów

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | | 31.12.2010 | | Zmiana 2010-2009 | |
|--|----------------|-------------------|----------------|-------------------|------------------|-------------------|
| | Liczba r-ków | Wolumen w tys. zł | Liczba r-ków | Wolumen w tys. zł | Liczba r-ków | Wolumen w tys. zł |
| Depozyty i inne zobowiązania wobec: | | | | | | |
| Osób prywatnych | 87 032 | 739 040 | 103 576 | 832 705 | 16 544 | 93 665 |
| Podmiotów gospodarczych | 17 239 | 467 081 | 18 487 | 677 801 | 1 248 | 210 720 |
| Instytucji rządowych i samorządowych | 911 | 169 053 | 881 | 243 105 | -30 | 74 052 |
| Razem | 105 182 | 1 375 174 | 122 944 | 1 753 611 | 17 762 | 378 437 |

*bez odsetek i pozostałych zobowiązań ewidencjonowanych na koncie 291 i 391

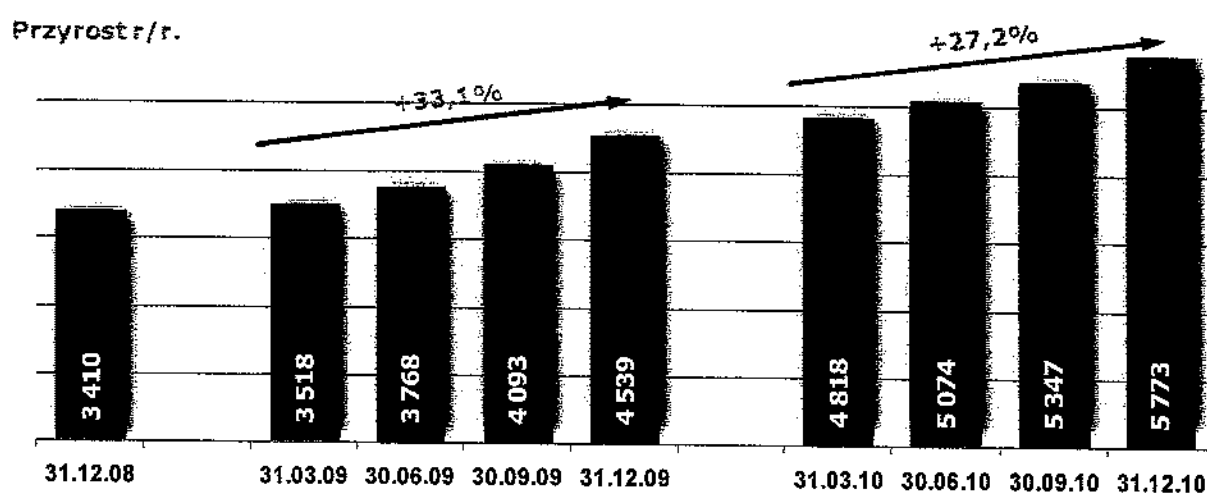
Liczba rachunków depozytowych w powyższych sektorach w minionym roku wzrosła o blisko 18 tys. sztuk.

Na koniec 2010 r. największy udział w strukturze terytorialnej omawianych depozytów miały regiony: dolnośląski (20,3 %), mazowiecki (17,4 %), podkarpacki (11,7 %) oraz lubelski (11,1%). Ich łączny udział w depozytach ogółem sektora niefinansowego i budżetu wyniósł 60,5 % i w porównaniu do stanu na koniec 2009 r. zwiększył się o 4,5 pp.

4.3. Należności kredytowe

Prace prowadzone nad nowymi produktami i usługami oraz nad dostosowaniem już istniejącej oferty kredytowej do potrzeb klientów, wpłynęły na dynamiczny wzrost portfela kredytowego Banku. Kredyty i inne należności na koniec 2010 r. wyniosły 5,8 mld zł i w porównaniu do 2009 r. zwiększyły się o 1,2 mld zł, tj. o 27,2 %.

Wykres 6. Stan kredytów i innych należności ogółem Banku (w mln zł)*



* bez odsetek i pozostałych należności ewidencjonowanych na koncie 190, 290 i 390

Dynamiczny rozwój akcji kredytowej nastąpił przede wszystkim w sektorze niefinansowym. Na 31.12.2010 r. portfel kredytowy tej grupy klientów osiągnął wielkość 5,0 mld zł i był o 1,1 mld zł wyższy niż na koniec poprzedniego roku.

Liczba rachunków kredytowych w sektorze niefinansowym oraz instytucji rządowych i samorządowych na koniec 2010 r. wyniosła 27 tys. i w ciągu roku zwiększyła się o 2,4 tys., przy czym największy wzrost odnotowano w grupie osób prywatnych.

Tabela 12. Stan kredytów i innych należności brutto sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych* oraz ilość rachunków klientów

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | | 31.12.2010 | | Zmiana 2010-2009 | |
|---|---------------|-------------------|---------------|-------------------|------------------|-------------------|
| | Liczba r-ków | Wolumen w tys. zł | Liczba r-ków | Wolumen w tys. zł | Liczba r-ków | Wolumen w tys. zł |
| Kredyty i inne należności od: | | | | | | |
| Sektora niefinansowego, z tego od: | 24 315 | 3 881 664 | 26 723 | 5 031 421 | 2 408 | 1 149 757 |
| - osób prywatnych | 16 548 | 476 257 | 18 475 | 686 022 | 1 927 | 209 765 |
| - podmiotów gospodarczych | 7 767 | 3 405 407 | 8 248 | 4 345 399 | 481 | 939 992 |
| Sektora instyt. rządowych i samorządowych | 286 | 352 115 | 286 | 383 645 | 0 | 31 530 |
| Razem | 24 601 | 4 233 779 | 27 009 | 5 415 066 | 2 408 | 1 181 287 |

*bez odsetek i pozostałych należności ewidencjonowanych na koncie 290 i 390

Na koniec 2010 r. w strukturze koncentracji geograficznej największy udział w kredytach i innych należnościach Banku posiadały regiony: mazowiecki (23,6 %), dolnośląski (14,9 %) oraz małopolski (10,9 %). Łączny udział powyższych regionów w portfelu kredytowym wyniósł blisko 50,0 % i ukształtował się na poziomie zbliżonym do osiągniętego na koniec 2009 r.

4.4. Jakość portfela kredytowego

Na koniec 2010 r. kredyty i inne należności zagrożone wyniosły 397,5 mln zł i w ciągu roku zwiększyły się o 105,3 mln zł.

Tabela 13. Stan kredytów i innych należności zagrożonych Banku w podziale na kategorie ryzyka z wyłączeniem środków na rachunkach nostro oraz lokat (w tys. zł)*

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|------------------|------------------|------------------|--------------------|
| Kredyty i inne należności ogółem | 4 539 398 | 5 772 535 | 1 233 137 | 127,2% |
| - normalne i pod obserwacją | 4 247 188 | 5 375 000 | 1 127 812 | 126,6% |
| - zagrożone z tego: | 292 210 | 397 535 | 105 325 | 136,0% |
| - poniżej standardu | 129 202 | 211 201 | 81 999 | 163,5% |
| - wątpliwe | 58 880 | 60 679 | 1 799 | 103,1% |
| - stracone | 104 128 | 125 655 | 21 527 | 120,7% |

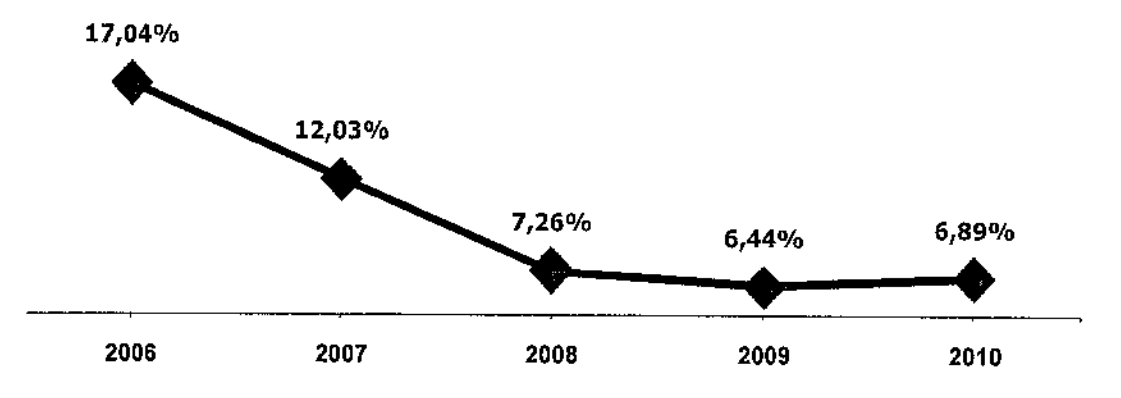
*bez odsetek i pozostałych należności ewidencjonowanych na kontach 190, 290 i 390

W minionym roku nastąpił wzrost wskaźnika udziału należności zagrożonych w portfelu kredytowym ogółem. Na 31.12.2010 r. wskaźnik ten wyniósł 6,89 % i w porównaniu do 31.12.2009 r. zwiększył się o 0,45 pp. Wpływ na powyższą sytuację miało przede wszystkim przeklasyfikowanie z kategorii „normalne” do „poniżej standardu” kilku ekspozycji kredytowych o jednostkowo dużej wartości, w związku z pogorszeniem się sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. Niemniej, Bank prowadzi

szczegółowy monitoring tych ekspozycji oraz współpracuje z klientami w celu ponownej reklasyfikacji kredytów do klasy ryzyka „normalne”.

W celu zmniejszenia bezwzględnej wartości wskaźnika kredytów zagrożonych, Bank rozpoczął projekt sekurytyzacji kredytów niepracujących. Przeprowadzenie transakcji sprzedaży tego portfela przewidziane jest na 2011 rok.

Wykres 7. Udział kredytów i innych należności zagrożonych w kredytach ogółem Banku



Na uwagę zasługuje fakt, iż w ostatnich latach jakość portfela kredytowego Banku ulegała systematycznej poprawie, podczas gdy w sektorze banków komercyjnych obserwowano sytuację odwrotną. Od 2006 r. do 2010 r. relacja kredytów i innych należności zagrożonych do kredytów ogółem w Banku BPS S.A. poprawiła się o 10,15 pp.

4.5. Rezerwy celowe

Stan rezerw celowych utworzonych na kredyty i inne należności ogółem na 31.12.2010 r. wyniósł 60,1 mln zł i był niższy od stanu na koniec 2009 r. o 1,6 mln zł.

Tabela 14. Poziom rezerw celowych ogółem na należności kredytowe w podziale na kategorie ryzyka (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|---------------|---------------|------------------|--------------------|
| Rezerwy na kredyty i inne należności | 61 634 | 60 080 | -1 554 | 97,5% |
| - normalne i pod obserwacją | 822 | 1 126 | 304 | 137,0% |
| - zagrożone z tego: | 60 812 | 58 954 | -1 858 | 96,9% |
| - poniżej standardu | 3 957 | 3 636 | -321 | 91,9% |
| - wątpliwe | 1 706 | 2 243 | 537 | 131,5% |
| - stracone | 55 149 | 53 075 | -2 074 | 96,2% |

Obniżenie stanu rezerw celowych na kredyty i inne należności w 2010 roku było rezultatem:

- ✓ przyjętych zabezpieczeń, które umożliwiły zmniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych;
- ✓ spisania części wierzytelności (w 100 % ozerwowanych) do ewidencji pozabilansowej;
- ✓ skutecznych działań windykacyjnych.

5. DZIAŁALNOŚĆ RESTRUKTURYZACYJNO-WINDYKACYJNA

Spowolnienie gospodarcze odnotowane w 2009 roku wpłynęło na osłabienie kondycji finansowej przedsiębiorstw oraz pogorszenie sytuacji na rynku pracy i w konsekwencji pogorszenie jakości portfela

kredytowego oraz wzrost kosztów rezerw w sektorze bankowym w 2010 roku. Jakość portfela kredytowego Banku BPS S.A. oraz koszty utworzonych rezerw były jednak niższe niż w sektorze bankowym, dzięki prowadzeniu w latach ubiegłych odpowiedzialnej polityki kredytowej oraz unikania nadmiernego ryzyka.

Bank BPS S.A. wypracował własną politykę zarządzania zabezpieczeniami dla kredytów i gwarancji, która odzwierciedlona jest w postaci wewnętrznych regulacji. W celu zabezpieczenia ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank przyjmuje prawne zabezpieczenia osobiste i rzeczowe w różnej formie, np. gwarancji bankowej, poręczenia według prawa cywilnego, weksla własnego in blanco, poręczenia wekslowego, przelewu wierzytelności, hipoteki, zastawu rejestrowego, zastawu zwykłego, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przeniesienia określonej kwoty na własność Banku, blokady środków na rachunku bankowym.

Dochodzenie należności Banku jest procesem realizowanym poprzez:

- postępowanie upominawczo-monitujące – realizowane przez jednostki kredytujące Banku;
- postępowanie restrukturyzacyjne – realizowane przez jednostki kredytujące Banku we współpracy z Zespołem Restrukturyzacji i Windykacji;
- postępowanie restrukturyzacyjno-egzekucyjne – realizowane na zlecenie Banku przez spółkę zależną Centrum Finansowe Banku BPS S.A., przy udziale Zespołu Restrukturyzacji i Windykacji.

Wszystkie działania spółki zależnej wobec klientów Banku są konsultowane z Bankiem BPS S.A. i przed wcieleniem ich w życie wymagają pełnej akceptacji Banku.

Restrukturyzacja ma na celu wykonanie efektywnych działań, mających doprowadzić do minimalizacji strat i możliwie szybkiego ograniczenia ryzyk ponoszonych przez Bank i obejmuje ustalenie nowych, akceptowalnych przez Bank warunków obsługi należności (w tym zasad ich spłaty i zabezpieczenia oraz ewentualnego uzyskania dodatkowych zabezpieczeń).

W ramach prowadzonych czynności windykacyjnych zapewniona jest kompleksowa obsługa spraw, dokonywana w oparciu o wszelkie sposoby kontaktu z klientami, zarówno w formie pośredniej, realizowanej poprzez rozmowy telefoniczne, wysyłkę korespondencji, jak również w formie bezpośredniej realizowanej poprzez wizyty pracowników terenowych. Bank we współpracy ze spółką zależną dysponuje pełnym wachlarzem procesów windykacyjnych, które dostosowywane są do konkretnych przypadków.

Stan należności bilansowych Banku zaklasyfikowanych do kategorii ryzyka „wątpliwe” i „stracone”, objętych restrukturyzacją i windykacją na koniec 2010 r. wyniósł 186,3 mln zł i w porównaniu do 31.12.2009 r. zwiększył się o 23,3 mln zł, tj. o 14,3 % przede wszystkim na skutek reklasyfikacji należności z grup niższego ryzyka w kwocie 56,8 mln zł, co było wynikiem m.in. pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej części kredytobiorców oraz przeklasyfikowania części należności grupy klientów detalicznych z kategorii „normalne” do „stracone”.

W związku z działaniami restrukturyzacyjno – windykacyjnymi prowadzonymi przez Centrum Finansowe Banku BPS S.A., na przestrzeni 2010 roku odzyskano należności bilansowe i pozabilansowe Banku w kwocie 32,8 mln zł, z tego 21,9 mln zł stanowił kapitał, natomiast 10,9 mln zł odsetki. W związku z odzyskaniem przedmiotowych należności Bank wypłacił Centrum Finansowemu prowizję w wysokości 8,0 mln zł.

Ekspozycje kredytowe, dla których Bank nie oczekuje wystąpienia żadnych przepływów pieniężnych do odzyskania i na które utworzona została rezerwa celowa w pełnej wysokości zaangażowania kapitałowego, są spisywane z bilansu i przenoszone do ewidencji pozabilansowej. Przedmiotowa operacja nie powoduje umorzenia należności, tj. nie powoduje zwolnienia dłużnika z długu, ani zaprzestania wymaganych prawem i uzasadnionych działań prawnych i windykacyjnych. W 2010 r. w oparciu o obowiązujące przepisy prawne Bank dokonał spisania wierzytelności do ewidencji pozabilansowej w wysokości 12,6 mln zł (kapitał), jak również umorzył wierzytelności nieściągalne w łącznej kwocie 6,5 mln zł.

6. WSPÓŁPRACA Z BANKAMI SPÓŁDZIELCZYMI

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. na dzień 31 grudnia 2010 roku zapewniał obsługę 359 zrzeszonym bankom spółdzielczym oraz posiadał podpisaną umowę o współpracy z Krakowskim Bankiem Spółdzielczym oraz Bankiem Spółdzielczym w Oławie.

W 2010 r. 11 banków spółdzielczych zrzeszonych wcześniej z Mazowieckim Bankiem Regionalnym S.A. przystąpiło do Zrzeszenia BPS. Należą do nich: BS w Karczewie, BS w Legionowie, BS w Otwocku, BS w Płońsku, BS w Czyżewie, NBS w Puławach, BS w Górze Kalwarii, Warszawski BS, BS w Ostrowi Mazowieckiej, BS w Piasecznie oraz BS w Żaluskach.

W grudniu 2010 roku kolejnych 9 banków spółdzielczych zrzeszonych dotychczas z Mazowieckim Bankiem Regionalnym S.A. (BS w Raszynie, BS w Brańsku, BS w Hajnówce, BS w Goworowie, BS w Kadzidle, BS w Łapach, BS w Myszyniu, BS w Ostrołęce, BS w Wąsewie) zdecydowało przyłączyć się do Zrzeszenia BPS i podpisało Umowy Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. Zawarte Umowy Zrzeszenia wejdą w życie w czerwcu i lipcu 2011 r.

6.1. Realizacja rozliczeń w Grupie BPS

Według stanu na 31 grudnia 2010 roku Centrum Rozliczeń Elektronicznych (CRE) Banku, w zakresie rozrachunków międzybankowych i międzyoddziałowych, obsługiwało rozliczenia 717 jednostek banków spółdzielczych oraz 58 jednostek organizacyjnych Banku BPS S.A.

Tabela 15. Ilość zleceń wysłanych i otrzymanych w ramach systemu ELIXIR (w szt.)

| Wyszczególnienie | Rok 2009 | | Razem | Rok 2010 | | Razem |
|--------------------------------------|-------------|-----------------|-------------|-------------|-----------------|-------------|
| | Zlecenia BS | Zlecenia własne | | Zlecenia BS | Zlecenia własne | |
| Zlecenia wysłane przez CRE- ELIXIR | 108 092 255 | 3 283 176 | 111 375 431 | 115 790 220 | 3 073 447 | 118 863 667 |
| Zlecenia otrzymane przez CRE- ELIXIR | 38 711 173 | 2 330 771 | 41 041 944 | 45 491 455 | 2 531 378 | 48 022 833 |

W 2010 roku za pośrednictwem systemu ELIXIR, rozliczonych zostało 118,9 mln szt. komunikatów elektronicznych, tj. o 6,7 % więcej niż w 2009 roku. Zlecenia banków spółdzielczych stanowiły 97,4 % wszystkich zleceń dedykowanych do systemu ELIXIR, pozostałe 2,6 % stanowiły zlecenia własne jednostek Banku BPS S.A.

W przypadku dokumentów odbieranych z systemu ELIXIR, w roku 2010 otrzymano 48,0 mln sztuk komunikatów elektronicznych, tj. o 17,0 % więcej niż odnotowano w roku poprzednim. Zlecenia własne

stanowiły 5,3 % wszystkich zleceń otrzymanych, natomiast 94,7 % zleceń dedykowanych było do banków spółdzielczych.

Tabela 16. Ilość zleceń wysłanych za pośrednictwem SORBNET. (w szt.)

| Wyszczególnienie | Rok 2009 | Rok 2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|-------------------------------------|----------|----------|------------------|--------------------|
| Zlecenia wysłane przez CRE- SORBNET | 9 385 | 12 743 | 3 358 | 135,8% |

Ilość zleceń kierowanych do systemu SORBNET w 2010 roku wyniosła 12 743 sztuki i w porównaniu do 2009 roku wzrosła o 35,8 %.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozliczane transakcje w 2010 roku, komunikaty wysyłane stanowiły 71,2 % tych transakcji, natomiast komunikaty otrzymane 28,8 %.

W ramach innowacji technologicznych przeprowadzanych w Banku, planowane jest uruchomienie Systemu Rozliczeń Krajowych, mającego na celu usprawnienie procesu rozliczeń oraz wymiany danych pomiędzy podmiotami krajowymi. W związku z powyższym, w 2010 r. podjęto działania w celu powołania Zespołu, którego zadaniem będzie m.in. prowadzenie prac, związanych z przygotowaniem wymagań funkcjonalnych dla nowego systemu.

6.2. Karty bankowe i bankomaty

Liczba wydanych w Grupie BPS aktywnych kart płatniczych na koniec 2010 roku wyniosła 582 tys., z tego karty Banku BPS S.A. stanowiły 31,7 tys. sztuk, a karty banków spółdzielczych z Grupy BPS 550,3 tys. sztuk. W porównaniu do 2009 r. ilość aktywnych kart płatniczych wzrosła o 116 tys. sztuk, tj. o 25 %.

Według stanu na 31.12.2010 r., w Grupie BPS funkcjonowało 1 935 bankomatów, podczas gdy przed rokiem było ich 1 719, tj. o 216 sztuk mniej. Powyższy przyrost świadczy o dynamicznym rozwoju sieci bankomatów w Grupie BPS.

Tabela 17. Ilość bankomatów w sieci Grupy BPS (w szt.)

| Wyszczególnienie | Rok 2009 | | Razem | Rok 2010 | | Razem |
|------------------------|--------------------|---------------|-------|--------------------|---------------|-------|
| | Banki Spółdzielcze | Bank BPS S.A. | | Banki Spółdzielcze | Bank BPS S.A. | |
| Bankomaty w Grupie BPS | 1 660 | 59 | 1 719 | 1 875 | 60 | 1 935 |

Wraz ze wzrostem zarówno ilości bankomatów jak i wydawanych kart, nastąpił przyrost realizowanych transakcji. Klienci posiadający karty Grupy BPS w 2010 roku zrealizowali prawie 23 miliony transakcji na kwotę 6 mld zł.

W 2010 roku w Grupie BPS kontynuowany był projekt wydawnictwa kart płatniczych wyposażonych w mikroprocesor, autoryzowanych w trybie on-line. Na dzień 31.12.2010 roku liczba banków spółdzielczych wydających karty on-line wyposażone w mikroprocesor wynosiła 255, natomiast liczba wydanych kart on-line ponad 195 tys. Od grudnia 2010 r. wszystkie karty bankowe wydawane przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. i banki spółdzielcze z Grupy BPS wyposażone są w mikroprocesor.

W październiku 2010 r. Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. udostępnił bankom spółdzielczym z Grupy BPS możliwość wydawania zbliżeniowych kart płatniczych VISA payWave.

W dziedzinie bankomatów rozpoczęty został projekt uruchomienia bankomatów biometrycznych, pracujących w technologii Finger Vein. Jest to pierwsze tego typu przedsięwzięcie w Europie i 3 wdrożenie autoryzacji biometrycznej na świecie. Do końca I kwartału 2011 roku wszystkie urządzenia Banku BPS S.A. zostaną wyposażone w moduł autoryzacji biometrycznej, a usługa zostanie udostępniona zainteresowanym bankom spółdzielczym z Grupy BPS.

6.3. Fundusze pomocowe i pożyczki podporządkowane

Funkcjonujące w Grupie BPS fundusze pomocowe na koniec grudnia 2010 roku wyniosły 297,0 mln zł i w porównaniu do 2009 roku zwiększyły się o 30,7 mln zł, tj. o 11,5 %. Największe zaplecze finansowe zapewniał bankom spółdzielczym Fundusz Pomocowy, na którym na dzień 31.12.2010 r. zgromadzono środki w kwocie 283,7 mln zł, z czego wpłaty banków spółdzielczych stanowiły kwotę 279,1 mln zł, natomiast udział Banku BPS S.A. wyniósł 4,6 mln zł.

W 2010 roku współczynnik wpłat na Fundusz Pomocowy uległ obniżeniu o 0,05 pp., tj. z poziomu 0,35 % do poziomu 0,30 % depozytów w Banku BPS S.A. i w zrzeszonych bankach spółdzielczych, zgromadzonych na koniec roku poprzedzającego wpłatę, stanowiących podstawę naliczania rezerwy obowiązkowej.

Tabela 18. Poziom funduszy pomocowych i pożyczki podporządkowane udzielone BS (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|----------------|----------------|---------------------|-----------------------|
| Zgromadzone fundusze pomocowe, z tego: | 266 331 | 297 044 | 30 713 | 111,5% |
| Fundusz Pomocowy | 253 004 | 283 704 | 30 700 | 112,1% |
| Fundusz Pomocy BS | 3 580 | 3 580 | 0 | 100,0% |
| Fundusz Kapitałowy | 9 747 | 9 760 | 13 | 100,1% |
| Wykorzystanie środków z funduszy pomocowych, z tego: | 251 131 | 267 798 | 16 667 | 106,6% |
| Funduszu Pomocowego | 238 645 | 254 840 | 16 195 | 106,8% |
| Funduszu Pomocy BS | 3 580 | 3 580 | 0 | 100,0% |
| Funduszu Kapitałowego | 8 906 | 9 378 | 472 | 105,3% |
| Pożyczki podporządkowane, z tego: | 225 145 | 249 490 | 24 345 | 110,8% |
| Udzielone BS ze środków własnych Banku BPS | 11 400 | 15 750 | 4 350 | 138,2% |
| Udzielone BS z Funduszu Pomocowego | 213 745 | 233 240 | 19 495 | 109,1% |
| Udzielone BS z Funduszu Kapitałowego | 0 | 500 | 500 | - |

Na 31.12.2010 r. kwota udzielonych bankom spółdzielczym pożyczek z Funduszu Pomocowego wyniosła 254,8 mln zł, z czego 233,2 mln zł dotyczyło 162 pożyczek podporządkowanych, zaś kwota 21,6 mln zł obejmowała 13 umów o pożyczki pomocowe z przeznaczeniem na poprawę wskaźników płynności. Równocześnie funkcjonowało 10 pożyczek na kwotę 3,6 mln zł, udzielonych z Funduszu Pomocy Bankom Spółdzielczym, wspierających realizację procesów restrukturyzacyjnych oraz planów finansowych. Ponadto, uruchomionych było 45 pożyczek z Funduszu Kapitałowego w łącznej wysokości 9,4 mln zł, w tym 1 pożyczka podporządkowana w kwocie 0,5 mln zł z przeznaczeniem na zwiększenie funduszy własnych. W związku z trudnościami związanymi z utrzymywaniem przez poszczególne banki spółdzielcze nadzorczych miar płynności na wymaganym poziomie, Bank BPS S.A. kontynuował działania polegające na

udzielaniu pozabilansowego limitu operacyjnego na międzybankowym rynku pieniężnym. Według stanu na 31.12.2010 r. łączna kwota udzielonego limitu operacyjnego wynosiła 856,9 mln zł.

W 2010 r. Bank BPS S.A. z własnych środków udzielił 3 pożyczki podporządkowane bankom zrzeszonym w łącznej kwocie 4,4 mln zł, które za zgodą KNF zwiększyły fundusze uzupełniające banków spółdzielczych.

6.4. Kredyty konsorcjalne z udziałem banków spółdzielczych

Bank współpracuje z bankami spółdzielczymi w zakresie udzielania kredytów w konsorcjach, wspierając tym samym ich aktywność kredytową oraz dywersyfikując ryzyko, co między innymi pozwala na finansowanie dodatkowych przedsięwzięć oraz na wykorzystanie nadpłynności banków spółdzielczych w celu zwiększenia ich rentowności. Wpływ na bezpieczny rozwój portfela kredytów konsorcjalnych Banku ma przede wszystkim znajomość rynku lokalnego przez banki spółdzielcze oraz ich doświadczenie w kredytowaniu wybranych klientów.

Według stanu na 31.12.2010 r. zaangażowanie bilansowe z tytułu kredytów udzielonych w konsorcjach z bankami spółdzielczymi wyniosło 2,0 mld zł i w ciągu roku powiększyło się o 295,4 mln zł, tj. o 17,1 %.

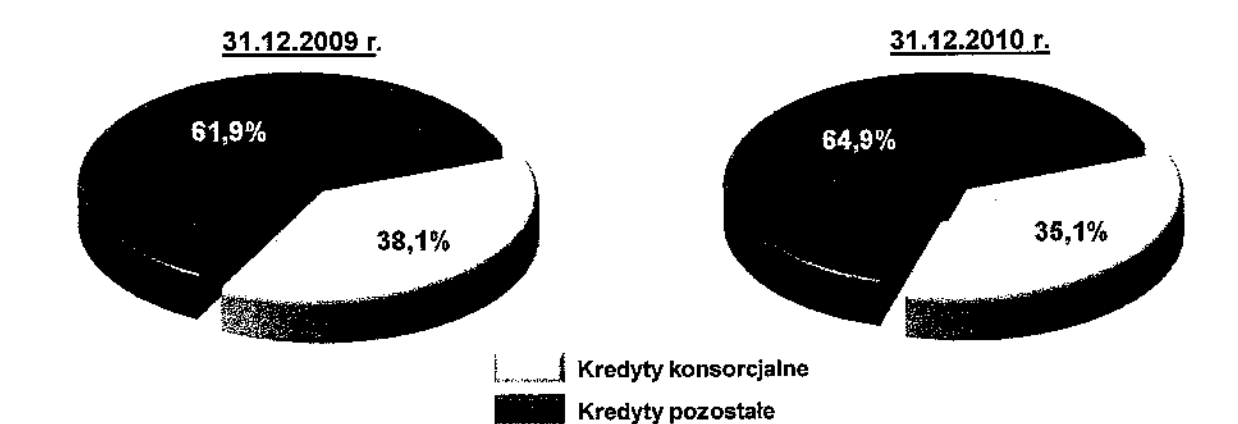
Tabela 19. Należności kredytowe udzielone w konsorcjach z bankami spółdzielczymi (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|-----------------------------|------------------|------------------|------------------|--------------------|
| Zaangażowanie bilansowe | 1 729 663 | 2 025 099 | 295 436 | 117,1% |
| Zaangażowanie pozabilansowe | 232 800 | 205 271 | -27 529 | 88,2% |
| Ogółem | 1 962 463 | 2 230 370 | 267 907 | 113,7% |

Do końca 2010 roku Zarząd Banku BPS S.A. podjął decyzję o udzieleniu pełnomocnictw 106 bankom spółdzielczym, na łączny limit w wysokości 1,7 mld zł, a wykorzystanie limitu na koniec 2010 r. ukształtowało się na poziomie 20 %.

Relacja kredytów udzielanych w konsorcjach ze zrzeszonymi bankami spółdzielczymi do kredytów i innych należności ogółem Banku, w ciągu 2010 r. zmniejszyła się o 3,0 pp. do poziomu 35,1 %.

Wykres 8. Udział kredytów konsorcjalnych w portfelu kredytowym Banku



Wskaźnik jakości mierzony jako udział kredytów konsorcjalnych zagrożonych w portfelu kredytów konsorcjalnych na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniósł 5,4 %, a dla całego portfela kredytowego Banku 6,9 %.

Szczegółowe informacje dotyczące zaangażowania bilansowego w konsorcja kredytowe w układzie regionalnym przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 20. Zaangażowanie Banku w konsorcja ze zrzeszonymi bankami spółdzielczymi w układzie regionalnym (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010-2009 | Dynamika 2010/2009 |
|------------------|------------------|------------------|---------------------|-----------------------|
| Kraków | 515 922 | 508 311 | -7 611 | 98,5% |
| Wrocław | 294 568 | 329 171 | 34 603 | 111,7% |
| Olsztyn | 243 173 | 329 512 | 86 339 | 135,5% |
| Rzeszów | 189 830 | 212 791 | 22 961 | 112,1% |
| Warszawa | 189 327 | 207 949 | 18 622 | 109,8% |
| Katowice | 171 522 | 252 952 | 81 430 | 147,5% |
| Lublin | 106 895 | 159 061 | 52 166 | 148,8% |
| Centrala | 18 426 | 25 350 | 6 924 | 137,6% |
| Razem | 1 729 663 | 2 025 099 | 295 436 | 117,1% |

Największy udział w zaangażowaniu bilansowym kredytów konsorcjalnych Banku miały Regiony: Kraków, Olsztyn i Wrocław. Na koniec ubiegłego roku koncentrowały one ponad 1,2 mld zł tych kredytów, tj. 57,6 % portfela kredytów konsorcjalnych ogółem.

6.5. Kredyty preferencyjne

Bank BPS S.A. prowadzi działania mające na celu pozyskiwanie dopłat do oprocentowania kredytów w wysokościach zabezpieczających potrzeby klientów Grupy BPS. Największe znaczenie, ze względu na wartość i dostępność, w przypadku kredytów preferencyjnych, mają dopłaty Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania. W 2010 roku z tytułu dopłat pozyskano środki w wysokości 191,3 mln zł, z tego do kredytów inwestycyjnych 157,7 mln zł i klęskowych 33,6 mln zł.

Udzielono łącznie 10 086 sztuk kredytów w wysokości 826,1 mln zł z dopłatami ARiMR do oprocentowania.

W ostatnich latach prowadzone były prace nad zwiększeniem rentowności kredytów preferencyjnych, w efekcie których w 2009 r. podniesiono oprocentowanie kredytów do wysokości 1,5 stopy redyskonta weksli, natomiast na koniec 2010 r. do poziomu 1,6.

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. kontynuował ponadto współpracę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w zakresie:

- ✦ kredytów z premią termomodernizacyjną;
- ✦ kredytów mieszkaniowych udzielanych w ramach programu „Rodzina na swoim”;
- ✦ kredytów z dopłatami do oprocentowania kredytów studenckich;
- ✦ poręczeń i gwarancji z Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych.

W 2010 r. w ramach współpracy z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej wdrożono do realizacji 5 umów w zakresie kredytowania:

- inwestycji budowy, przebudowy i remontu dróg publicznych na terenach wiejskich;
- inwestycji w zakresie wiejsko - gminnych szkół podstawowych, gimnazjów i liceów oraz zawodowych szkół rolniczych;
- przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie zbiorowego zaopatrzenia wsi w wodę;
- przedsięwzięć inwestycyjnych na terenach wiejskich w zakresie agroturystyki;
- pozarolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich w ramach linii kredytowej „WIARYGODNY PARTNER”.

Dodatkowo, w 2010 r. zawarta została z ARiMR nowa umowa, wprowadzająca do portfela kredytowego Grupy BPS kredyty z dopłatą ARiMR do kapitału. Umowa ta nadaje uprawnienia każdemu z banków kredytujących do indywidualnego ustalania wysokości oprocentowania dla udzielanych kredytów preferencyjnych.

6.6. Współpraca z instytucjami finansowymi

Niezależnie od modyfikacji i uatrakcyjniania oferty produktowej, dedykowanej wszystkim grupom klientów obsługiwanych przez Bank BPS S.A. oraz banki spółdzielcze, nieustannie podejmowane są działania służące znalezieniu nowych źródeł przychodów, zwiększających wyniki finansowe w sferze dochodów pozaodsetkowych. W tym celu funkcjonują zawarte przez Bank BPS S.A. następujące umowy na dystrybucję produktów firm zewnętrznych:

Union Investment TFI S.A. (UI TFI) – Umowa zlecenia dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, umożliwiającą klientom inwestowanie w fundusze zarządzane przez Union Investment TFI S.A. W ramach powyższej umowy dostępne są dla klientów również plany systematycznego oszczędzania (PSO), indywidualne konta emerytalne oraz produkt o charakterze oszczędnościowo – inwestycyjnym „UniLokata”.

Plan systematycznego oszczędzania „Ziarnko do ziarnka”, przeznaczony jest dla osób fizycznych, zobowiązujących się do regularnego nabywania jednostek uczestnictwa w subfunduszu UniStabilny Wzrost. „UniLokata” to funkcjonujący od 1 kwietnia 2010 r. program oszczędnościowo – inwestycyjny, pozwalający klientowi na skorzystanie z dwóch usług finansowych w ramach jednej umowy. Jedną z usług to nieodnawialna, 3 lub 6 miesięczna lokata, a druga to uczestnictwo w specjalistycznym planie inwestycyjnym w ramach jednego z dwóch portfeli – Stabilnego Wzrostu albo Zrównoważonego (z opcją pozostawienia środków w portfelu funduszy po zakończeniu trwania lokaty).

Umowa zlecenia zawarta między Bankiem, a UI TFI może stanowić wzorzec dla umów, zawieranych przez banki spółdzielcze bezpośrednio z Towarzystwem. Do współpracy z nim przystępują banki spółdzielcze zainteresowane propagowaniem oferty inwestycyjnej – jednostki uczestnictwa sprzedawane są przez 64 banki spółdzielcze.

VB Leasing Polska S.A. (VBL) – Bankowa Umowa o Współpracy, dotycząca świadczenia przez Bank BPS S.A. na rzecz VBL usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych przy zawieraniu przez VBL umów leasingowych za wynagrodzeniem prowizyjnym. W dniu 21.07.2006 r. Bank BPS S.A. podpisał aneks do wyżej wymienionej umowy, dotyczący wprowadzenia marki „Spółdzielczy Leasing” dla

całej polskiej spółdzielczości bankowej (Bank BPS S.A., Mazowiecki Bank Regionalny i Spółdzielcza Grupa Bankowa oraz wszystkie zrzeszone z nimi banki spółdzielcze). Umowy z VB Leasing podpisało 50 banków spółdzielczych.

W obszarze Bancassurance Grupa BPS współpracuje z dwiema grupami ubezpieczeniowymi – Concordia i Generali. Przygotowane produkty ubezpieczeniowe są powiązane z produktami bankowymi, głównie kredytami i rachunkami. Szeroki wybór oferty ubezpieczeniowej umożliwia bankom wybór właściwego rozwiązania w zależności od indywidualnych potrzeb. Współpraca z Grupą Concordia i Grupą Generali w żaden sposób nie ogranicza możliwości współpracy z innymi ubezpieczycielami.

Współpraca Grupy BPS z Grupą Concordia trwa od 2007 roku. W ramach współpracy zawartych jest 11 zrzeszeniowych umów ubezpieczeniowych:

- ✓ Bezpieczny Kredyt,
- ✓ Bezpieczny Kredyt Plus,
- ✓ Bezpieczny Rachunek,
- ✓ Ubezpieczenie pomostowe – dla osób fizycznych,
- ✓ Ubezpieczenie pomostowe - dla rolników,
- ✓ Ubezpieczenie nieruchomości, nieruchomości w budowie, ruchomości domowych oraz odpowiedzialności cywilnej,
- ✓ Bezpieczna Gotówka,
- ✓ Pakiet Agro i Agro Premium,
- ✓ Umowa ubezpieczenia niskiego wkładu,
- ✓ Bezpieczna Gotówka BIS,
- ✓ Profit Cesja,

z czego Bezpieczna Gotówka BIS i Profit Cesja wprowadzone zostały w 2010 r. Z wyżej wymienionych umów korzysta 251 banków spółdzielczych.

Bezpieczna Gotówka BIS jest ubezpieczeniem na życie, powiązaniem z kredytem gotówkowym. Ubezpieczenie to charakteryzuje się bardzo dużym zakresem odpowiedzialności ubezpieczyciela – przy kredytach do 50 tys. zł. Concordia ponosi odpowiedzialność również z tytułu śmierci kredytobiorców, którzy przed przystąpieniem do ubezpieczenia chorowali na choroby zagrażające ich życiu (tego typu przypadki na rynku są standardowo wyłączone z odpowiedzialności). Kolejnym atutem tego produktu jest wysokie wynagrodzenie dla banków, wynoszące aż 50 % przypisu składki ubezpieczeniowej. Pozwala to generować dodatkowe wysokie przychody z tytułu sprzedaży, przy jednoczesnym zapewnieniu kredytobiorcom ochrony ubezpieczeniowej na najwyższym poziomie.

Profit Cesja jest ubezpieczeniem majątkowym dedykowanym przedsiębiorcom, posiadającym w Banku rachunek. Przedsiębiorcy mogą ubezpieczyć budynki i budowle, jak również inne środki trwałe, w tym maszyny i urządzenia oraz wyposażenie. Cesja z ubezpieczenia może stanowić zabezpieczenie do udzielanych kredytów na finansowanie działalności gospodarczej.

W roku 2010 w ramach oferty zrzeszeniowej, do trzech funkcjonujących umów ubezpieczeniowych zostały zawarte aneksy obniżające taryfy składek ubezpieczeniowych. Zmiana taryfy objęła ubezpieczenia: Profit Cesja, Pakiet Agro i Agro Premium oraz Bezpieczny Kredyt Plus. Wpłynęło to bezpośrednio na obniżenie kosztów ubezpieczenia, jakie ponoszą klienci Grupy BPS.

W celu realizacji założeń polityki rozwoju produktów, a tym samym zwiększenia atrakcyjności oferty rachunków bankowych w Banku BPS S.A. podjęte zostały prace zmierzające do ich pakietyzacji. W związku z powyższym w październiku 2009 r. podpisana została Umowa ubezpieczenia Concordia POL-KONTO, wprowadzająca usługę assistance do rachunków osób fizycznych - Pol-Konto, Pol-Konto VIP i Pol-Konto Senior, polegająca na świadczeniu klientom pomocy w trudnych sytuacjach.

W 2010 r. Bank wraz z Grupą Concordia rozpoczął prace nad przygotowaniem dla Grupy BPS nowego systemu informatycznego on-line do obsługi ubezpieczeń. Jego celem jest usprawnienie procesu obsługi ubezpieczeń (w tym wzajemnych rozliczeń), jak również minimalizacja kosztów z tym związanych.

Bank BPS S.A. współpracuje z Grupą Generali od 2006 r. W roku 2010 Bank zawarł z Generali Życie TU S.A. nowe Porozumienie o współpracy, na mocy którego przygotowana została zrzeszeniowa oferta ubezpieczeń na życie, z której w pełni mogą korzystać wszystkie zainteresowane banki z Grupy BPS. Zrzeszeniowa oferta Generali Życie TU S.A. obejmuje:

- ✔ Grupowe Ubezpieczenie na Życie i Zdrowie Kredytobiorców Kredytu Gotówkowego,
- ✔ Grupowe Ubezpieczenie na Życie i Zdrowie Kredytobiorców Kredytu Odnawialnego w ROR,
- ✔ Grupowe Ubezpieczenie na Życie i Zdrowie Kredytobiorców Kredytu Hipotecznego,
- ✔ Grupowe Ubezpieczenie na Życie i Zdrowie Kredytobiorców Prowadzących Działalność Gospodarczą,
- ✔ Grupowe Ubezpieczenie na Życie i Zdrowie Kredytobiorców Prowadzących Działalność Rolniczą.

Zawarte Porozumienie określa zasady współpracy w zakresie korzystania z określonych produktów ubezpieczeniowych. Warunki wynagradzania w nim określone ustalone zostały na jednakowym poziomie dla wszystkich banków spółdzielczych.

6.7. Inne usługi świadczone dla banków spółdzielczych

W 2010 roku Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. kontynuował działania związane z wykonywaniem odpłatnych usług na rzecz zrzeszonych banków spółdzielczych, m.in. w zakresie:

- ✔ kontroli wewnętrznej instytucjonalnej – na dzień 31.12.2010 r. czynnych było 271 umów, tj. o 11 więcej niż na koniec 2009 r. Łącznie z zawartymi aneksami do umów liczba dni kontroli w 2010 r. wzrosła o 269 (z 4 089 do 4 358 dni);
- ✔ kontroli bezpieczeństwa informacji – audyt informatyczny (w ciągu 2010 r. przeprowadzono 40 kontroli, tj. o 13 więcej niż w 2009 r.);
- ✔ kontroli legalności użytkowanego oprogramowania (w ciągu 2010 r. przeprowadzono 3 kontrole w 3 bankach spółdzielczych);
- ✔ wspomaganie banków spółdzielczych w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej, walutowym oraz płynności. Według stanu na 31.12.2010 r. Bank świadczył usługi dla 72 banków spółdzielczych.

Tabela 21. Przychody z tytułu odpłatnych usług świadczonych bankom spółdzielczym (w tys. zł)

| Wyszczególnienie | 31.12.2009 | 31.12.2010 | Zmiana 2010 - 2009 | Dynamika 2010/2009 |
|---|--------------|--------------|-----------------------|-----------------------|
| Instytucjonalna kontrola wewnętrzna | 1 108 | 1 262 | 154 | 113,9% |
| Kontrola bezpieczeństwa informacji | 140 | 212 | 72 | 151,4% |
| Kontrola legalności użytkowanego oprogramowania | 11 | 44 | 33 | 400,0% |
| Wspomaganie zarządzania ryzykiem | 458 | 521 | 63 | 113,8% |
| RAZEM | 1 717 | 2 039 | 322 | 118,8% |

Przychody Banku w 2010 roku z tytułu świadczenia odpłatnych usług (bez refundowanych przez banki spółdzielcze kosztów delegacji służbowych) wyniosły 2,0 mln zł i były o 322 tys. zł wyższe od uzyskanych na koniec 2009 roku.

7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

Dostosowana do profilu działania Banku, polityka zarządzania ryzykiem jest jednym z kluczowych elementów zrównoważonego rozwoju Banku, zarówno w horyzoncie krótkoterminowym, jak i długookresowym. Efektywne i sprawne zarządzanie ryzykiem jest przy tym istotne nie tylko z punktu widzenia samego Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., ale także całej Grupy BPS.

W 2010 roku najważniejszym celem zarządzania ryzykiem, realizowanym w ramach funkcjonującego w Banku Systemu Zarządzania Ryzykiem, było ograniczanie negatywnego wpływu zmian rynkowych na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów, w tym zrzeszonych banków spółdzielczych.

Ogólne wytyczne dla realizowanej polityki ryzyka wprowadzały – przyjęte przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą – strategie i polityki zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka. Organizacja systemu zarządzania ryzykiem zapewniała efektywny i kompleksowy proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka oraz określała zakres kompetencji i odpowiedzialności uczestników tego procesu.

W procesie zarządzania ryzykiem Bank stosował szereg różnorodnych metod oraz narzędzi matematycznych i statystycznych, w tym wspomagających zarządzanie systemów informatycznych, zaimplementowanych w Banku. Szczególną uwagę Bank przykładął do inicjatyw poprawiających jakość zarządzania ryzykiem i zwiększających bezpieczeństwo funkcjonowania Banku i Grupy BPS. Zaliczyć do nich można:

- ✓ coroczny przegląd i aktualizację strategii i polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- ✓ nowelizację siatki obowiązujących limitów dopuszczalnej ekspozycji Banku na ryzyko oraz dostosowywanie wysokości limitów do zmian profilu ryzyka;
- ✓ wdrożenie systemów wspomagających zarządzanie ryzykiem, tj. systemu Kondor+ (front-middle-back office) oraz zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem finansowym FERMAT;

- wspomaganie zrzeszonych banków spółdzielczych w procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej. Dla osiągnięcia powyższego celu Bank w 2010 r. stosował ostrożnościowe podejście do oceny ryzyka kredytowego, poprzez zapewnienie właściwej jakości ocen zdolności kredytowej, efektywności podejmowania decyzji kredytowych, przyjmowanie płynnych zabezpieczeń oraz skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego, zarówno wobec pojedynczego klienta jak i całego portfela kredytowego.

W 2010 r. realizowano także działania rozszerzające i doskonalące metody zarządzania ryzykiem kredytowym oraz wprowadzano nowe rozwiązania, w tym wynikające z regulacji nadzorczych.

W 2010 r. zostały zrealizowane między innymi następujące zadania:

- zaktualizowano oraz dostosowano do otoczenia makroekonomicznego roczną Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym;
- dostosowano zapisy procedur dotyczących kredytowania detalicznych ekspozycji kredytowych do zapisów Rekomendacji T, w szczególności wprowadzono nowy matematyczny model oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych;
- wprowadzono metodologię oceny zdolności kredytowej spółek publicznych;
- opracowano modele statystyczne oceny wiarygodności kredytowej klientów detalicznych i instytucjonalnych (scoring i rating).

W 2010 r. w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym uruchomiono oraz realizowano szereg projektów, których efekty będą w pełni wykorzystane w roku 2011 i latach następnych. Najważniejsze z projektów to:

- projekt WRS (workflow, rating, scoring), który z punktu widzenia zarządzania ryzykiem kredytowym zautomatyzuje metody obliczania zdolności i wiarygodności kredytowej;
- projekt reorganizacji procesów kredytowych mający na celu rozdzielenie funkcji sprzedaży i oferowania produktów od funkcji analizy i podejmowania ryzyka oraz od procesu zarządzania ekspozycją kredytową po jej uruchomieniu;
- projekt dostosowania systemów Banku do współpracy z Biurem Informacji Kredytowej w ramach systemu BIK Przedsiębiorca.

W zakresie współpracy ze Zrzeszonymi Bankami Spółdzielczymi rozpoczęto organizację cyklicznych spotkań w ramach „Forum Ryzyka Bankowego w Grupie BPS”. Forum ma na celu wymianę doświadczeń pomiędzy przedstawicielami Banku BPS i zrzeszonych banków spółdzielczych oraz omówienie najnowszych trendów i wymogów w obszarach zarządzania ryzykami bankowymi.

W 2010 roku kontynuowano działania związane z optymalizacją procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, zgodnie z wymaganiami dla metody zaawansowanej zarządzania tym ryzykiem (AMA). Przygotowano dokumenty metodyczne, obejmujące zmiany w regulacjach wewnętrznych Banku, jak również modelowanie statystyczne. Planuje się, że obliczanie kapitału regulacyjnego metodą

zaawansowaną, opartą na modelach wewnętrznych, nastąpi po okresie testowania w procesie ICAAP oraz po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego na jej stosowanie. Do tego czasu Bank będzie stosował metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

W drugim półroczu 2010 roku rozpoczęto prace nad Planem Zarządzania Kryzysowego Banku, obejmującym głównie zasady działalności prewencyjnej i pomocowej w przypadku katastrof naturalnych. W ramach działalności dla zrzeszonych banków spółdzielczych, przygotowano do wdrożenia nowe funkcjonalności systemu AZRO, usprawniające pracę w tym systemie.

8. NAKŁADY INWESTYCYJNE

8.1. Zarządzanie majątkiem Banku

Na 31 grudnia 2010 roku nakłady inwestycyjno-budowlane wyniosły 16,6 mln zł i w porównaniu do poprzedniego roku zwiększyły się o 9,7 mln zł.

Działania Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w zakresie zarządzania majątkiem, skupiały się głównie na ujednoczeniu wizualizacji placówek bankowych, poprzez modernizację sal operacyjnych i ich oznakowaniu, zgodnie z przyjętą w Banku Księgą standardów placówek Grupy BPS. Ponadto, przeprowadzono wiele inwestycji, których celem było utrzymanie właściwego stanu technicznego oraz eksploatacyjnego budynków i lokali oraz poprawę warunków bezpieczeństwa Banku.

Poniesione nakłady inwestycyjno-budowlane przeznaczone były głównie na:

- ✦ modernizację sal operacyjnych w 12 istniejących placówkach bankowych;
- ✦ uruchomienie 2 nowych Oddziałów, tj. w Warszawie i Poznaniu oraz zmianę lokalizacji Oddziału w Tarnowie;
- ✦ wymianę wewnętrznych i zewnętrznych elementów identyfikacji wizualnej w 40 placówkach sprzedażowych;
- ✦ zakup urządzeń i automatów kasjerskich dla 30 placówek Banku;
- ✦ wymianę systemów alarmowych, telewizji dozorowej oraz wyposażenia placówek w UPS.

Ponadto, Bank rozpoczął inwestycje związane z uruchomieniem 2 nowych Oddziałów, tj. w Gdyni i Szczecinie, jak również ze zmianą siedziby Oddziału w Sieradzu.

W ciągu ubiegłego roku Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. służył również pomocą zrzeszonym bankom spółdzielczym między innymi w obszarze:

- ✦ zarządzania majątkiem trwałym;
- ✦ doradztwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zasilania energetycznego, zabezpieczeń technicznych placówek bankowych;
- ✦ ubezpieczeń, w tym przede wszystkim dotyczących kart płatniczych debetowych i kredytowych;
- ✦ telefonii komórkowej, poprzez umożliwienie bankom przystąpienia do Umowy o współpracy z firmą Polkomtel S.A.

8.2. Rozwój technologii informatycznej

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w ubiegłym roku poniósł nakłady informatyczne w wysokości 24,0 mln zł, z tego na środki trwałe 9,1 mln zł oraz na wartości niematerialne i prawne 14,9 mln zł.

W 2010 roku kontynuowano przedsięwzięcia informatyczne z lat poprzednich, jak również uruchomiono wiele nowych projektów, mających na celu rozwój infrastruktury informatycznej, która stanowi bezpośrednie zaplecze działalności biznesowej Banku oraz zrzeszonych banków spółdzielczych.

Do najważniejszych projektów realizowanych w obszarze rozwoju technologii informatycznej zaliczyć można:

- ✓ system Kondor+;
- ✓ system Back Office – Finacle;
- ✓ system bankowości internetowej, dedykowany dla całej Grupy BPS;
- ✓ system oceny zdolności kredytowej wraz z workflow dokumentacji kredytowej;
- ✓ system do wyznaczania trwałej utraty wartości aktywów;
- ✓ system wspomagający proces przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz transakcji podejrzanych;
- ✓ system do zaawansowanej metody zarządzania ryzykiem operacyjnym (AMA);
- ✓ rozbudowę i modernizację sieci LAN/WAN (zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, jak również dostępności realizowanych usług, wdrożenie rozwiązań dot. szyfrowania i zarządzania ruchem sieciowym);
- ✓ uruchomienie projektu: kompleksowe monitorowanie infrastruktury teleinformatycznej;
- ✓ modernizację infrastruktury technicznej.

Realizowane w 2010 roku projekty mają na celu optymalizację procesów związanych z obsługą klientów Banku oraz usług świadczonych na rzecz zrzeszonych banków spółdzielczych. Wdrożenie narzędzi informatycznych, wspierających działalność operacyjną Banku w obszarze Front Office i Back Office stanowi niezbędny czynnik, pozwalający na ciągłe zwiększenie efektywności podejmowanych działań, jak również umożliwia zaprezentowanie klientom Banku atrakcyjnej oferty produktowej przy zachowaniu najwyższych standardów obsługi. Dodatkowo, uruchomienie projektów dotyczących monitorowania zasobów teleinformatycznych oraz szyfrowania i zarządzania ruchem w sieci Banku, zapewni wyższy poziom bezpieczeństwa transmisji danych.

Oprócz bieżącej działalności związanej z utrzymaniem infrastruktury teleinformatycznej oraz realizacją poszczególnych projektów, prowadzono działania w zakresie poszukiwania nowych, efektywnych rozwiązań w obszarze IT, które mogłyby znaleźć zastosowanie w Banku BPS S.A., a także w zrzeszonych bankach spółdzielczych. Zgodnie ze strategicznym kierunkiem Banku w zakresie tworzenia specjalistycznych podmiotów, w grudniu 2010 roku podjęto decyzję o utworzeniu IT BPS Spółki z o. o., która świadczyć będzie usługi dla Banku i banków spółdzielczych z zakresu dostawy i serwisu sprzętu komputerowego, telekomunikacji przewodowej i bezprzewodowej oraz dostarczać będzie optymalne rozwiązania związane

z oprogramowaniem do obsługi klientów oraz oprogramowaniem finansowo – księgowym w modelu outsourcingowym. IT BPS Spółka z o.o. odgrywać będzie kluczową rolę w budowaniu przewagi konkurencyjnej Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

9. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

9.1. Akcjonariat

Na koniec 2010 roku kapitał zakładowy Banku BPS S.A. składał się z 133 246 777 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. W porównaniu ze stanem na dzień 31.12.2009 r. kapitał zakładowy Banku nie uległ zmianie.

Tabela 22. Kapitał zakładowy Banku BPS S.A. na 31.12.2010 r.

| Seria | Ilość akcji (szt.) | Kwota (zł) |
|--------------|--------------------|--------------------|
| A | 2 000 000 | 2 000 000 |
| B | 12 000 000 | 12 000 000 |
| C | 4 000 000 | 4 000 000 |
| D | 2 000 000 | 2 000 000 |
| E | 1 865 000 | 1 865 000 |
| F | 1 517 700 | 1 517 700 |
| H | 74 864 077 | 74 864 077 |
| I | 35 000 000 | 35 000 000 |
| Razem | 133 246 777 | 133 246 777 |

W strukturze akcjonariatu Banku BPS S.A. dominują banki spółdzielcze, posiadając łącznie 86,3 % akcji, w tym banki zrzeszone 82,0 %.

Tabela 23. Struktura akcjonariatu Banku BPS S.A. na 31.12.2010 r.

| Nazwa | Liczba akcji | Udział w kapitale zakładowym |
|-------------------------------------|--------------------|------------------------------|
| Banki Spółdzielcze: | 114 946 729 | 86,27% |
| - Banki Spółdzielcze Zrzeszone | 109 244 562 | 81,99% |
| - Banki Spółdzielcze Niezrzeszone | 2 352 397 | 1,77% |
| - Banki Spółdzielcze Współpracujące | 3 349 770 | 2,51% |
| Inne Banki Polskie | 4 747 641 | 3,56% |
| Banki Zagraniczne | 4 217 815 | 3,17% |
| Ministerstwo Skarbu Państwa | 2 104 560 | 1,58% |
| Pozostali akcjonariusze: | 7 230 032 | 5,42% |
| - osoby fizyczne | 1 098 714 | 0,82% |
| - pozostali | 6 131 318 | 4,60% |

W 2010 roku dokonano 7 transakcji z udziałem akcji Banku BPS S.A. w ilości 901 123 sztuki.

9.2. Władze Banku

Zarząd Banku – zgodnie ze Statutem – prowadzi sprawy Banku i reprezentuje go na zewnątrz. Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz pełni nadzór nad całością funkcjonowania Banku.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku. Do szczególnych obowiązków Rady należy powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Banku, opiniowanie wszelkich wniosków i spraw

wymagających uchwały Walnego Zgromadzenia, wybór biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe, zatwierdzanie rocznych planów finansowych i wieloletnich programów rozwoju Banku, zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego Banku i regulaminu działania Zarządu Banku. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zgromadzenie spośród osób reprezentujących akcjonariuszy Banku.

W 2010 roku w składzie Zarządu Banku BPS S.A. nastąpiła jedna zmiana osobowa – z dniem 30 września Pani Aniela Stefania Szafran, będąca członkiem Zarządu Banku nieprzerwanie od dnia 1 grudnia 2003 r., przestała pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu. Na dzień 31.12.2010 r. w skład Zarządu Banku wchodził:

- ✓ Mirosław Anastazy Potulski - Prezes Zarządu (od 26 kwietnia 2007 r.),
- ✓ Krzysztof Adam Jagielski - Wiceprezes Zarządu (od 18 sierpnia 2008 r.),
- ✓ Piotr Pokropek - Wiceprezes Zarządu (od 4 czerwca 2007 r.),
- ✓ Aleksander Jarosław Trojanowicz - Wiceprezes Zarządu (od 20 września 2006 r.).

W 2010 roku w składzie Rady Nadzorczej Banku nie nastąpiła żadna zmiana osobowa.

Tabela 24. Skład Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. na 31.12.2010 r.

| Imię i Nazwisko | Pełniona funkcja |
|----------------------------|---|
| Wojciech Kulak | Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Mirosław Jan Michałowski | Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Andrzej Tadeusz Kocój | Sekretarz Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Józef Bogusław Cieszyński | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Jan Czesak | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Józef Błażej Czyst | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Roman Marian Domański | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Roman Kazimierz Górczyński | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Roman Hryniewicz | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Krzysztof Kajko | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Józef Jan Myrczek | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Romuald Piotruk | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Hanna Barbara Ruszczyńska | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |
| Zygmunt Siłek | Członek Rady Nadzorczej Banku BPS S.A. |

9.3. Organizacja i sieć placówek

W 2010 roku odnotowano dalszy dynamiczny wzrost efektywności i wydajności funkcjonowania jednostek sprzedażowych. Związany był on zarówno ze wzrostem atrakcyjności oferty produktowej, jak i jakości obsługi wynikającej z wprowadzenia nowych Regulaminów Organizacyjnych dla jednostek sprzedażowych, pozwalających uporządkować wewnętrzną organizację placówek. Dodatkowo, kontynuowano proces modernizacji istniejących placówek sprzedażowych, według przyjętych w Banku standardów opisanych w „Księdze standardów placówek Grupy BPS”.

Zgodnie z obowiązującą strategią rozwoju sieci Banku, w roku 2010 kontynuowany był rozwój terytorialny sieci placówek sprzedażowych, przy zachowaniu zasady ograniczania działalności konkurencyjnej wobec zrzeszonych i współpracujących banków spółdzielczych. Wybór lokalizacji nowotworzonych placówek uwzględniał, prócz kryteriów biznesowych, zasadę nie sytuowania ich w bezpośredniej bliskości placówek banków zrzeszonych i współpracujących.

Zgodnie z przyjętymi założeniami rozwoju i restrukturyzacji sieci sprzedaży, w 2010 roku podjęto decyzję o zamknięciu 4 filii i uruchomieniu dwóch nowych oddziałów Banku, w Warszawie i w Poznaniu.

Według stanu na 31.12.2010 r. w Banku BPS S.A. funkcjonowały 72 placówki sprzedażowe:

- ✓ 44 - mające status jednostek organizacyjnych, w tym: 37 oddziałów, 6 oddziałów regionalnych i 1 oddział wojewódzki,
- ✓ 28 - mające status komórek organizacyjnych, w tym: 21 filii i 7 punktów obsługi bankowej.

Usprawnienie funkcjonowania jednostek sprzedażowych oraz wzrost poziomu jakości zarządzania poprzez wyznaczanie indywidualnych planów sprzedaży produktów oraz bieżący monitoring efektywności i rentowności działania sieci sprzedaży, pozytywnie wpłynęło na generowane przez sieć sprzedaży wyniki oraz na dynamiczny przyrost portfela kredytowego. W roku 2010 średnioroczny stan kredytów sieci sprzedaży zwiększył się o 1,2 mld zł a wydajność pracy mierzona skalą działania przypadającą na etat wzrosła o 28% i osiągnęła poziom 9,0 mln zł przy jednoczesnej optymalizacji kosztów funkcjonowania.

9.4. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Polityka kadrowa

Bank zrealizował przyjęte na rok 2010 założenia polityki kadrowej w zakresie:

- ✓ utrzymania i pozyskiwania wysokiej klasy specjalistów;
- ✓ intensyfikacji szkoleń;
- ✓ priorytetyzacji rekrutacji wewnętrznej;
- ✓ systematycznego wzrostu wynagrodzeń całkowitych.

Pracownicy Banku stanowią stosunkowo młody, dynamiczny zespół profesjonalistów, z odpowiednim przygotowaniem merytorycznym i doświadczeniem zawodowym.

Rozwój działalności Banku w 2010 roku stworzył szerokie możliwości rozwoju zawodowego pracowników. Bank zachęca pracowników i stwarza odpowiednie warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz uzupełniania wykształcenia, co przekłada się na możliwość awansu wewnętrznego. W minionym roku rekrutacja wewnętrzna w znacznej mierze pozwoliła na zaspokajanie potrzeb kadrowych, a tym samym na wzrost satysfakcji pracowników i efektywną realizację zadań.

Polityka płacowa Banku obejmuje system wynagrodzeń oraz system motywacyjny w postaci: premii uznaniowej, nagród specjalnych, benefitów pozapłacowych oraz elementów niematerialnych, takich jak możliwości rozwoju zawodowego i awansu wewnętrznego.

W 2010 roku nastąpił wzrost wynagrodzeń zasadniczych oraz wypłat z tytułu premii uznaniowej. Wynagrodzenie zasadnicze stanowi stały element wynagrodzenia pracownika i zależy od zajmowanego stanowiska, rodzaju wykonywanych zadań, zakresu odpowiedzialności i jakości wykonywanej pracy.

Monitoring wynagrodzeń w sektorze finansowym pozwala na analizę konkurencyjności wynagrodzeń pracowników Banku na tle sektora i podejmowanie stosownych decyzji w zakresie polityki płacowej, z uwzględnieniem zaobserwowanych tendencji rynkowych.

Premia uznaniowa stanowi część zmienną wynagrodzenia i jest elementem systemu motywacyjnego. Zależy od wyników ekonomicznych Banku oraz celów osiągniętych przez poszczególnych pracowników. Przydzielana jest na podstawie indywidualnej analizy efektywności, postawy i osiągnięć każdego pracownika.

W Banku funkcjonuje system benefitów pozapłacowych, obejmujący pakiety medyczne i karty rekreacyjno-sportowe, jak również dofinansowanie do nauki języka angielskiego oraz studiów podyplomowych.

Jak co roku Bank prowadził działalność socjalną w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Katalog i zakres świadczeń dostosowany jest do potrzeb pracowników i byłych pracowników oraz członków ich rodzin.

W Banku wdrożono politykę w zakresie przeciwdziałania zjawisku mobbingu oraz opracowano procedury zarządzania ryzykiem kadrowym.

W grudniu rozpoczęto wdrożenie systemu informatycznego wspierającego zarządzanie kadrami.

Stan zatrudnienia w Banku na dzień 31.12.2010 roku wyniósł 1 258,8 etatów i w porównaniu do końca 2009 r. był niższy o 11,46 etatów.

Szkolenia

Celem polityki szkoleniowej Banku w roku 2010 był przede wszystkim rozwój zawodowy pracowników. Programy szkoleniowe miały na celu wzrost satysfakcji z wykonywanej pracy, poprawę jej efektywności, jak również rozwój kompetencji pracowników. Polityka szkoleniowa koncentrowała się na utrzymaniu wysokiego poziomu merytorycznego, dydaktycznego oraz organizacyjnego, będącego gwarancją skuteczności programów szkoleniowych.

Wykładowcami prowadzącymi szkolenia byli wysokiej klasy eksperci – praktycy bankowi z Banku BPS S.A., NBP, Związku Banków Polskich, a także wykładowcy z Fundacji Rozwoju Bankowości Spółdzielczej, Warszawskiego Instytutu Bankowości, Centrum Prawa Bankowego i Informacji oraz innych prestiżowych organizacji.

Dla pracowników nowo utworzonych Oddziałów, Zespół ds. Szkoleń i Rekrutacji organizował szkolenia wewnętrzne, prowadzone przez ekspertów oraz specjalistów zatrudnionych w Banku.

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. prowadzi praktyki studenckie, praktyki uczniów szkół policealnych i średnich, jak również współpracuje z Urzędami Pracy w zakresie staży.

W 2010 roku praktyki studenckie w Banku odbyło 50 osób, przyjęto 38 osób ze szkół policealnych i średnich oraz 47 osób, które odbyły staż z Urzędu Pracy.

9.5. Działalność w zakresie kontroli i nadzoru

W 2010 r. przeprowadzono łącznie 21 czynności audytowych w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku BPS S.A. W wyniku przeprowadzonych badań kontrolnych Prezes Zarządu Banku wydał łącznie 159 zaleceń poaudytowych. Zakres przeprowadzonych badań kontrolnych obejmował m.in.:

- ✓ kredytowe aktywa dochodowe;
- ✓ rachunki bankowe;

- przestrzeganie procedur związanych z przeciwdziałaniem zjawisku prania pieniędzy;
- zarządzanie ryzykiem stopy procentowej;
- zachowanie ciągłości działania w obszarze zagadnień teleinformatycznych;
- bezpieczeństwo zasobów teleinformatycznych;
- bezpieczeństwo aplikacji dotyczących ewidencji podpisów;
- zarządzanie ryzykiem: cyklu gospodarczego, strategicznym, wyniku finansowego i utraty reputacji;
- wyбір usługi realizacji przekazów pieniężnych w ramach sieci Western Union Money Transfer w Zrzeszeniu Banku BPS S.A.;
- jakość i skuteczność kontroli następnej funkcjonalnej;
- realizację zaleceń pokontrolnych wydanych przez Przewodniczącego KNF i Prezesa Zarządu Banku BPS S.A.

10. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA I PUBLIC RELATIONS

Prowadzone w 2010 roku działania w obszarze marketingu i public relations miały na celu zwiększenie rozpoznawalności rynkowej i budowę pozytywnego wizerunku Grupy BPS.

W 2010 roku Bank zaangażował środki przede wszystkim w reklamę prowadzoną w środkach masowego przekazu. W ramach prowadzonych działań promocyjnych Bank sfinansował 6 kampanii wizerunkowo-produktowych oraz był organizatorem ogólnopolskiej Loterii „Twoje konto z prezentami”.

Głównym celem tych działań było:

- zbudowanie wśród obecnych i potencjalnych klientów wizerunku Banku bezpiecznego i nowoczesnego;
- zwiększenie rozpoznawalności Grupy BPS;
- zdynamiczowanie sprzedaży wybranych produktów.

Dla Banku niezwykle istotne jest zaangażowanie w życie kulturalne i sportowe lokalnych społeczności, realizowane m.in. w formie sponsoringu. W celu wzmocnienia wizerunku Grupy BPS oraz Banku BPS S.A., podjęto decyzję o kontynuacji sponsoringu drużyny Bank BPS Muszynianka Fakro. W ramach realizacji programu, oznakowano halę sportową, stroje zawodniczek, a także zmieniono logo drużyny. Umowa sponsorska przewiduje również nieodpłatne korzystanie z wizerunku zawodniczek, który został wykorzystany w kalendarzach sportowych Banku oraz w spocie reklamowym i sponsorskim, emitowanym w ogólnopolskich programach telewizyjnych.

Ponadto, w 2010 roku rozpoczęto współpracę z drużyną MUKS Sparta Warszawa, co umocniło wizerunek Banku BPS S.A. jako instytucji wspierającej sport.

Podjęto również szereg innych inicjatyw, które budowały pozytywny wizerunek Banku i Grupy BPS. Wśród najważniejszych należy wymienić sponsoring:

- biegu „Policz się z cukrzycą” organizowanego w ramach Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy;
- cyklu 16 Konferencji „Wiedzieć znaczy zarabiać - rozwiązania usprawniające rozwój i zarządzanie finansami samorządów”;

konferencji organizowanej przez Związek Banków Polskich - „Forum Liderów”.

Budowanie rozpoznawalności oraz pozytywnego wizerunku Banku i zrzeszonych banków spółdzielczych odbywa się również poprzez współpracę z mediami. Współpraca ta polega na przekazywaniu do mediów informacji na temat działalności oraz sukcesów Grupy BPS, inicjowaniu artykułów oraz wywiadów w prasie. Współpraca z mediami to także dbałość o udział Banku i banków spółdzielczych w rankingach i różnego rodzaju zestawieniach. W 2010 r. Bank BPS S.A. otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia, m.in.:

- ✔ 6 miejsce w rankingu złotych kredytów hipotecznych – ranking Gazety Prawnej;
- ✔ 1 miejsce dla kredytu „Rodzina na swoim” – ranking analityków Gold Finance;
- ✔ Medal Europejski dla kredytu „Bezpieczna Gotówka”;
- ✔ godło „Teraz Polska” dla produktów kredytowych „Szybka Inwestycja” oraz „Szybka Gotówka dla firm”.

Wdrożenie nowej koncepcji identyfikacji wizualnej Grupy BPS wymagało zmiany wyglądu materiałów reklamowych. Opracowana koncepcja nowego layoutu oparta na wspólnych założeniach i elementach graficznych dla wszystkich materiałów drukowanych spowodowała, że stały się one bardziej rozpoznawalne przez klientów i lepiej identyfikowane z Grupą BPS.

W 2010 roku rozpoczęto prace nad unowocześnieniem prezentacji oferty Banku i niezbędnych dokumentów z nią związanych, takich jak regulaminy, wnioski, zaświadczenia, oświadczenia itp. Zakończenie prac zaplanowano na I kwartał 2011 r.

11. PERSPEKTYWY ROZWOJU I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Bank w 2011 roku, podobnie jak dotychczas, zamierza koncentrować się na budowie i rozwoju potencjału Zrzeszenia, w tym przede wszystkim potencjału biznesowego banków spółdzielczych, przy równoczesnym wzmacnianiu własnej działalności komercyjnej.

Podjęte przez Bank działania, które wpłynęły na istotną poprawę jego pozycji na rynku usług bankowych, będą kontynuowane w latach następnych. Bank planuje rozwijać się szybciej niż rynek, szczególnie w zakresie sumy bilansowej oraz portfela kredytowego.

Jednakże warunkiem podstawowym dla osiągnięcia sukcesu w realizacji zamierzeń jest wzmocnienie potencjału kapitałowego Banku.

W związku z powyższym podstawowe założenia przyjęte do planu finansowego Banku na 2011 r. to:




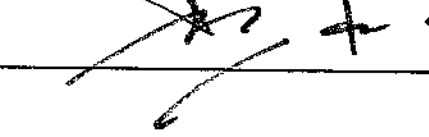
- ✔ dalsze doskonalenie współpracy z bankami spółdzielczymi, pozwalającej na zwiększenie efektywności i wzmocnienie konkurencyjności Grupy BPS;
- ✔ podwyższenie kapitału podstawowego Banku BPS S.A. o 66,6 mln zł, poprzez emisję akcji własnych;
- ✔ wypłatę dywidendy akcjonariuszom Banku z zysku za 2010 r. w wysokości 14,5 mln zł, tj. na poziomie dywidendy wypłaconej w ubiegłym roku (0,10 zł za akcję nieuprzywilejowaną i 0,15 zł za akcję uprzywilejowaną);

- ✓ badanie śródrocznego sprawozdania finansowego Banku przez biegłego rewidenta, w celu zaliczenia zysku netto za I półrocze 2011 r. do funduszy własnych Banku;
- ✓ kontynuowanie działań mających na celu restrukturyzację sieci sprzedaży w zakresie zwiększenia jej efektywności;
- ✓ nałożenie odpowiedzialności za zarządzanie kosztami działania na wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku (MPK).

Ponadto, Bank będzie kontynuował działalność polegającą na inwestowaniu w walory notowane na Giełdach. Podstawowym celem inwestycyjnym Banku w zakresie inwestycji kapitałowych jest długoterminowa maksymalizacja stopy zwrotu z zainwestowanych środków, poprzez wykorzystanie potencjału wzrostowego rynku akcji, przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowanego poziomu ryzyka inwestycyjnego.

Realizacja założeń przyjętych w planie na 2011 r., pozwoli na dalsze budowanie pozycji Banku BPS S.A. na rynku usług finansowych, a także na wypracowanie zysku na satysfakcjonującym akcjonariuszy poziomie.

Podpisy Członków Zarządu Banku BPS S.A.

| Imię i Nazwisko | Pełniona funkcja | Podpis |
|---------------------------------|--------------------|---|
| Mirosław Anastazy Potulski | Prezes Zarządu |  |
| Krzysztof Adam Jagielski | Wiceprezes Zarządu |  |
| Piotr Pokropek | Wiceprezes Zarządu |  |
| Aleksander Jarosław Trojanowicz | Wiceprezes Zarządu |  |

Warszawa, 24 marca 2011 r.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku BPS S.A. zawiera 40 ponumerowanych stron.

